

สรุปผลที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมหลักสูตร STRONG NESDC 2566
(ในระหว่างวันที่ 10-11 กรกฎาคม 2566 ณ จังหวัดระยอง และ จังหวัดจันทบุรี)
สรุปผลที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมหลักสูตร STRONG NESDC 2566
(ในระหว่างวันที่ 10-11 กรกฎาคม 2566 ณ จังหวัดระยอง และ จังหวัดจันทบุรี)

ประมวลข้อมูลจากรายงานสรุปของผู้เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นผู้แทนสายงาน (เรียงตามลำดับการส่งข้อมูล) ได้แก่

1. นายคามภีร์ เสถบุตร (กพข.)
2. นางสาวสุพรรณนิษา นาคทองอินทร์ (กตส.)
3. นางสาวสุดารัตน์ ชื่นอยู่ (สลก.)
4. นางสาวธนัสณี จีสูงเนิน (สลก.)
5. นางสาวโรซ่า กัมเบทต้า (สลก.)
6. นางสาวอรณัฐ วงษ์สุวรรณ (กพท.)
7. นายอภิชาติ กฤตรัชตนันท์ (กพข.)
8. นายบุรินทร์ ชูสุวรรณ (กคพ.)
9. นางสาวเพ็ญนภา พัฒมุข (กขส.)
10. นายชัยกร ชัยสวัสดิ์ (กคสม.)
11. นางสาวสาวิตรี ตวงวิไล (กสท.)
12. นายณภัทรพงศ์ วชิรวงศ์บุรี (กมส.)
13. นางสาวปฐมาวดี บรรจุทรัพย์ (กบป.)
14. นายเทพฤทธิ์ ทองหอม (กทว.)
15. นางจันทร์เพ็ญ พยัคฆเกษม (สลก.)
16. นายพันธสิทธิ์ เจริญพาณิชย์พันธ์ (กปร.)
17. นายกิตติบุญ เตาศพิทยาธร (กคพ.)
18. นางสาวนางสาวปาทีตดา พุ่มเอี่ยม (กคพ.)
19. นายนพพร วงศ์วิวัฒน์ (กปผ.)
20. นางจันทร์ทิพย์ ปาละนันท์ (สลก.)
21. นายพัฒนพงษ์พงษ์ธานี (กพม.)
22. นางสาวเมตตา ราศรีจันทร์ (กสท.)

สรุปผลที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมหลักสูตร STRONG NESDC 2566 (ในระหว่างวันที่ 10-11 กรกฎาคม 2566 ณ จังหวัดระยอง และ จังหวัดจันทบุรี)

1. นายคามภีร์ เสถบุตร (กพข.)

ตามที่ กระผม นายคามภีร์ เสถบุตร นวค.ชพ. ได้รับมอบหมายให้เข้าร่วมการอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรข้าราชการที่ดีและหลักสูตรด้านทุจริต ศคช. (STRONG NESDC) ประจำปีงบประมาณ 2566 โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.สนิท อักษรแก้ว เป็นประธานในการดำเนินกิจกรรม ในระหว่างวันที่ 10-11 กรกฎาคม พ.ศ. 2566 ณ จังหวัดระยองและจังหวัดจันทบุรี นั้น สามารถสรุปผลที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าวได้ ดังนี้

1. การเข้าเยี่ยมชมและรับฟังการบรรยาย เรื่อง เขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก หรือ Eastern Economic Corridor of Innovation (EECi)

- EECi ถือเป็นโครงการที่มีความสำคัญ โดยเป็นโครงการที่ต่อยอดความสำเร็จมาจากโครงการเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ที่มุ่งเน้นการสร้างมูลค่าเพิ่มในภาคการเกษตร สนับสนุนการเปลี่ยนผ่านของอุตสาหกรรมไทยให้ไปสู่อุตสาหกรรมแห่งอนาคต 6 อุตสาหกรรม กล่าวคือ (1) อุตสาหกรรมเกษตรสมัยใหม่ (2) อุตสาหกรรมระบบอัตโนมัติหุ่นยนต์และอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ (3) อุตสาหกรรมการบินและอวกาศ (4) อุตสาหกรรมเชื้อเพลิงชีวภาพและเคมีชีวภาพ (5) อุตสาหกรรมแบตเตอรี่และยานยนต์สมัยใหม่ และ (6) อุตสาหกรรมเครื่องมือแพทย์ ทั้งนี้ EECi มีเป้าหมายที่จะพัฒนาระบบนิเวศและโครงสร้างพื้นฐานทางนวัตกรรมให้มีมาตรฐานในระดับสูง เพื่อรองรับงานวิจัยและพัฒนาที่จะเกิดขึ้นของทั้งภาครัฐและเอกชน และนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในอนาคต

- จากการเข้าไปเยี่ยมชมโครงการ EECi ในสถานที่จริง ที่เริ่มเปิดให้บริการในเดือนพฤศจิกายน 2565 จะเห็นได้ว่า พื้นที่โครงการในปัจจุบันมีความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย มีการบริหารจัดการของพื้นที่ในโครงการที่ดี มี Facilities ต่างๆ เช่น ห้องอเนกประสงค์ และร้านอาหาร เพื่อรองรับการย้ายเข้ามาอยู่ของบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาในอนาคต นอกจากนี้ยังมีระบบทดสอบการผลิต Smart Greenhouse ที่มีขนาดใหญ่และมีเทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อสนับสนุนการ Scale Up ของผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ มีศูนย์นวัตกรรมการผลิตยั่งยืน ที่มีเครื่องมือทดสอบด้าน Automation การตรวจสอบผลิตภัณฑ์ ตลอดจนการดูแลและบำรุงรักษาต่างๆ อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันยังมีผู้ประกอบการเข้ามาใช้บริการในพื้นที่ไม่มากนัก จึงต้องเร่งส่งเสริมให้ผู้ประกอบการตระหนักถึงความสำคัญของการนำการวิจัยและพัฒนาเข้ามาพัฒนาผลิตภัณฑ์ต่างๆ ให้ตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคในวงกว้าง

- ตัวอย่างงานวิจัยที่สามารถต่อยอดไปสู่ผลิตภัณฑ์ที่ประสบความสำเร็จ ได้แก่ 1) การบูรณาการเทคโนโลยีเกษตรสมัยใหม่สำหรับสวนทุเรียน มีการใช้ระบบการควบคุมน้ำอัตโนมัติ และใช้นวัตกรรมในการพัฒนาถุงห่อทุเรียน Magik Growth เป็นต้น 2) การเพิ่ม Value Added ของผลิตภัณฑ์ที่มาจากใบบวบที่ผ่านการเพาะปลูกและควบคุมคุณภาพที่เหมาะสมใน Greenhouse ต้นแบบของ EECi ทั้งนี้ EECi ได้ให้ความสำคัญกับการร่วมพัฒนาการเกษตรสมัยใหม่ในจังหวัดระยอง โดยร่วมมือกับผู้ประกอบการและบูรณาการหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่เข้าด้วยกัน

2. การรับฟังการบรรยายที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และเข้าศึกษาดูงานที่สวนพฤกษศาสตร์ป่าชายเลนนานาชาติ ร.9 จังหวัดจันทบุรี

- ในการบรรยายที่ศูนย์ศึกษาฯ ทำให้ได้เห็นถึงปรัชญาในการแก้ไขปัญหาที่แท้จริงที่เกิดขึ้นในพื้นที่ โดยการใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ การวิเคราะห์ ตลอดจนหาแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นร่วมกับประชาชนในพื้นที่ สร้างความเข้าใจร่วมกันในการแก้ไขปัญหา ซึ่งส่งผลให้การแก้ไขปัญหาในพื้นที่ศูนย์การศึกษาฯ นี้ สามารถพลิกกลับมาได้ดีในปัจจุบัน ปัญหาต่างๆ ที่ได้รับการแก้ไข เช่น ปัญหาการบุกรุกทำลายป่าไม้และสภาพแวดล้อม

**สรุปผลที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมหลักสูตร STRONG NESDC 2566
(ในระหว่างวันที่ 10-11 กรกฎาคม 2566 ณ จังหวัดระยอง และ จังหวัดจันทบุรี)**

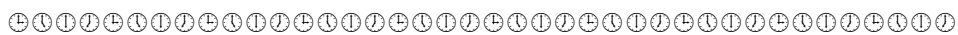
ที่เสื่อมโทรม การพัฒนาระบบน้ำสำหรับการเกษตร ผ่านแนวทางการสร้างฝายชะลอน้ำ การสร้างแหล่งเก็บน้ำ สำหรับชุมชน การแก้ปัญหาดินเค็มในพื้นที่ การฟื้นฟูสภาพป่าชายเลนร่วมกับประชาชนในพื้นที่ ตลอดจน การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการบริหารจัดการองค์ความรู้ของบุคลากรในชุมชนอย่างเป็นระบบ

- การเข้าศึกษางานที่สวนพฤกษศาสตร์ฯ นั้น เป็นการลงพื้นที่จริง ซึ่งยังอยู่ในระหว่างการก่อสร้างและปรับปรุงพื้นที่เพื่อเปิดใช้งานในช่วงปลายปี 2566 โดยโครงการมีการออกแบบที่สวยงาม มีการบริหารจัดการการใช้พื้นที่ได้เป็นอย่างดี ได้เห็นถึงการทำงานร่วมกันของฝ่ายออกแบบเพื่อให้ออกแบบเพื่อให้ออกแบบได้สูงสุด โดยคาดว่าจะแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญอีกแหล่งหนึ่งของจังหวัดจันทบุรี ที่สามารถสร้างงานสร้างรายได้ให้กับชุมชนในพื้นที่และชุมชนใกล้เคียงได้เป็นอย่างดี

3. การเข้าเยี่ยมชมและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับวิสาหกิจชุมชนคลองน้ำเค็มทันใจ จังหวัดจันทบุรี

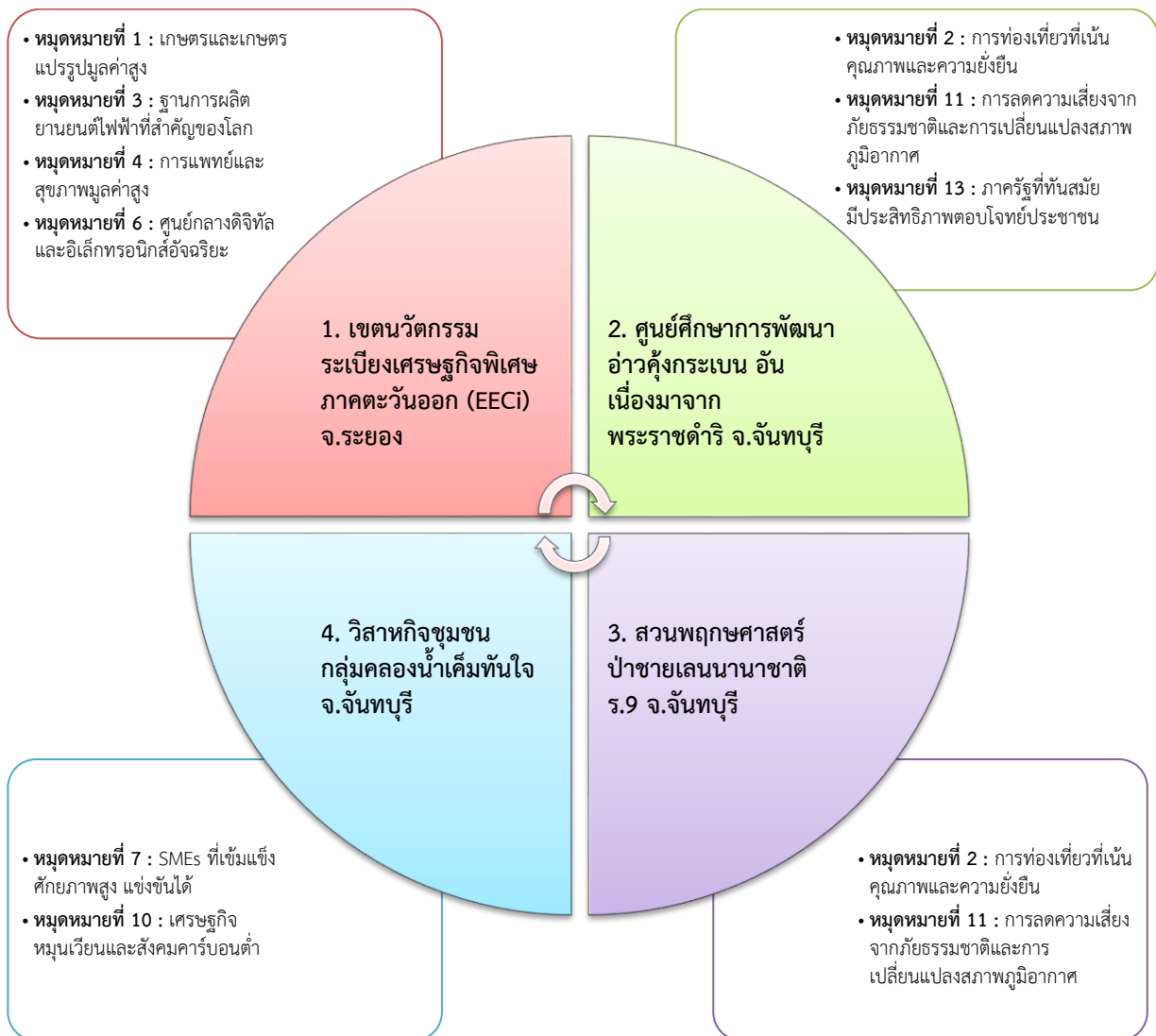
- วิสาหกิจชุมชนคลองน้ำเค็มทันใจ เป็นการรวมกลุ่มของประชาชนในพื้นที่ เพื่อแก้ไขปัญหาราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ โดยเฉพาะผลไม้ต่างๆ เช่น มังคุด ทุเรียน เป็นต้น โดยจะมีการศึกษาแปรรูปผลิตภัณฑ์ให้ตอบสนองความต้องการของตลาด มีมาตรฐานที่ดี ได้รับการรับรองจาก ออย. มีการผลิตที่ทันสมัย ปลอดภัย ตลอดจนมีการคิดค้นผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ขึ้นมาตลอด เช่น มังคุดกวนประกบแครกเกอร์ชีส เพื่อจับกลุ่มวัยรุ่น ที่นิยมบริโภคชีส โดยที่ผ่านมามีการจดทะเบียนในรูปแบบบริษัท มีการนำกำไรที่ได้ไปลงทุนในการซื้อที่ดินบริเวณใกล้เคียงจำนวน 5 ล้านบาท เพื่อขยายต่อยอดไปสู่ทำธุรกิจร้านกาแฟ เพื่อเป็นการสร้างพื้นที่ในการขายผลิตภัณฑ์ของชุมชนในอีกทางหนึ่ง

- จากการพูดคุยและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้แทนของกลุ่ม พบว่า ในช่วงโควิด-19 ที่ผ่านมามีกลุ่มได้รับผลกระทบเป็นอย่างมาก เนื่องจากผลิตภัณฑ์ที่เป็นไฮไลท์ของชุมชน กล่าวคือ ต้มยำไปะแตกขอมังคุด มียอดขายที่ลดลงอย่างมาก โดยสินค้านี้ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐและได้รับความร่วมมือจากภาคเอกชน คือ King Power ในการนำไปขายใน Duty Free ซึ่งที่ผ่านมามีการสร้างยอดขายต่อเดือนให้กับชุมชนเป็นจำนวนมากกว่า 500 กล่อง แต่ในช่วงโควิดที่ผ่านมามียอดขายที่ลดลงเหลือเพียงประมาณ 10 เปอร์เซนต์เท่านั้น ดังนั้นทางชุมชนฯ จึงควรพัฒนาและมีสินค้าใหม่ๆ ออกสู่ตลาดอย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนหาช่องทางการขายที่หลากหลายมากขึ้น เพื่อกระจายความเสี่ยงและลดผลกระทบจากเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

สรุปผลที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมหลักสูตร STRONG NESDC 2566
(ในระหว่างวันที่ 10-11 กรกฎาคม 2566 ณ จังหวัดระยอง และ จังหวัดจันทบุรี)

2. นางสาวสุพรรณิษา นาคทองอินทร์ (กตส.)

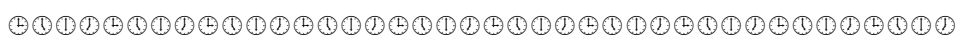
1. เขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor of Innovation / EECI) EECI เป็นศูนย์กลางนวัตกรรมเชื่อมโยงการวิจัย พัฒนา และการลงทุน เพื่อรองรับการขยายผลงานวิจัย การทดสอบการสาธิตเทคโนโลยี การประเมินความเป็นไปได้ทั้งในเชิงเทคโนโลยีและเชิงเศรษฐศาสตร์ รวมถึงการปรับปรุงเทคโนโลยีขั้นสูงจากต่างประเทศมาสู่การใช้ประโยชน์จริงใน 6 กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย ได้แก่ (1) นวัตกรรม การเกษตร (2) ไบโอดีฟเฟอเรีย (3) แบตเตอรี่ประสิทธิภาพสูงและการขนส่งสมัยใหม่ (4) ระบบอัตโนมัติหุ่นยนต์และ อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ (5) เทคโนโลยีการบินและอากาศยานไร้คนขับ และ (6) เครื่องมือแพทย์

2. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นตัวอย่างแห่งความสำเร็จในเรื่อง การพัฒนาจากยอดเขาสู่ท้องทะเล "จากนภา ผ่านภูผา สู่มหานที" โดยการพัฒนาอาชีพการประมงและการเกษตรในเขตที่ดินชายฝั่งทะเลบริเวณอ่าวคุ้งกระเบนและพื้นที่ใกล้เคียง อนุรักษ์สภาพแวดล้อมและดุลยภาพ ทางธรรมชาติให้คงลักษณะพิเศษของพื้นที่เอาไว้ น้อมนำแนวพระราชดำริ ศึกษา ทดลอง วิจัย และพัฒนาอาชีพ แบบบูรณาการด้านประมง ป่าไม้ เกษตร และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง

สรุปผลที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมหลักสูตร STRONG NESDC 2566
(ในระหว่างวันที่ 10-11 กรกฎาคม 2566 ณ จังหวัดระยอง และ จังหวัดจันทบุรี)

3. **สวนพฤกษศาสตร์ป่าชายเลนนานาชาติ ร.9** สวนพฤกษศาสตร์ฯ (อยู่ระหว่างการก่อสร้าง) มีวัตถุประสงค์เพื่อเทิดพระเกียรติ ร.9 และเป็นแหล่งรวบรวมพรรณไม้ป่าชายเลนจากทั่วโลก เพื่อวิจัยเรียนรู้ร่วมกันของฝ่ายวิชาการและผู้สนใจทั้งในและต่างประเทศ เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และแหล่งสร้างงานของนักวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง

4. **วิสาหกิจชุมชนกลุ่มคลองน้ำเค็มทันใจ** วิสาหกิจชุมชนฯ ริเริ่มจากการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรของครอบครัวที่มีปัญหาหาค่าผลผลิตตกต่ำและล้นตลาด สู่การรวมกลุ่มการแปรรูปสินค้าเกษตรที่มีความโดดเด่นและเป็นเอกลักษณ์ มีการแปรรูปผลิตผลภายในชุมชนหลายชนิด โดยใช้ตราสินค้า “คุณยายยกกำลังสอง” เน้นให้ทุกผลิตภัณฑ์ได้รับการรับรองมาตรฐาน ออย. และการผลิตเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งในขั้นตอนกระบวนการผลิตจะมีน้ำมันปาล์มที่ผ่านการใช้งานแล้วเหลือปริมาณมาก จึงนำมาแปรสภาพเป็นสารซักล้างเพื่อใช้ในการล้างอุปกรณ์ที่ใช้ในกระบวนการผลิต โดยได้รับความช่วยเหลือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี วิธีนี้นอกจากจะกำจัดของเสียที่ไม่ต้องการ คือน้ำมันปาล์มที่ผ่านการใช้งานแล้ว ยังได้น้ำยาซักล้างมาใช้ในการลดต้นทุนในการซื้อน้ำยาซักล้างมาใช้ในกระบวนการผลิต รวมถึงเป็นการปฏิบัติตามแนวคิดหลักการสู่สังคมปลอดขยะหรือของเสียเหลือศูนย์ (Zero Waste) เป็นวิสัยทัศน์สำหรับศตวรรษใหม่ที่มีเป้าหมายและกระบวนการ การเปลี่ยนแปลงการจัดการขยะมูลฝอยได้อย่างยั่งยืน นอกจากนี้วิสาหกิจชุมชนฯ มีหลักคิดในการบริหารจัดการ คือ "การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ด้วยการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ หรือสร้างมูลค่าเพิ่มจากฐานทรัพยากรภูมิปัญญาท้องถิ่น"

สรุปผลที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมหลักสูตร STRONG NESDC 2566
(ในระหว่างวันที่ 10-11 กรกฎาคม 2566 ณ จังหวัดระยอง และ จังหวัดจันทบุรี)

3. นางสาวสุภารัตน์ ชื่นอยู่ (สกก.)

1. เขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก หรือ EECi

ดิฉันได้ทราบประวัติความเป็นมาของ EECi มีวัตถุประสงค์ และมีเป้าหมายในระยะยาวอย่างไร การจัดตั้งขึ้นนั้นสามารถเพิ่มขีดความสามารถของประเทศไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถสร้างอาชีพและเพิ่มรายได้ของคนในพื้นที่ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ทั้งยังเป็นโรงงานต้นแบบที่เป็นต้นแบบด้านการงานวิจัย เมืองนวัตกรรม เทคโนโลยี เคมีชีวภาพ ไปสู่เชิงพาณิชย์ มีสิ่งอำนวยความสะดวกครบถ้วน อาทิ ห้องปฏิบัติการ ขับเคลื่อนนวัตกรรม ใช้เทคโนโลยีที่ผ่านการบูรณาการร่วมกัน มีหน่วยวิจัยเชิงพื้นที่ จุดแข็งของ EECi คือการมี scale ที่มีขนาดใหญ่ โดยมีเป้าหมายในระยะยาว คือการสร้างอุตสาหกรรมใหม่

2. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

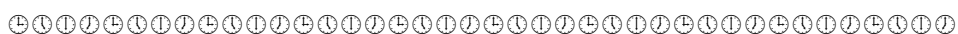
ดิฉันทราบประวัติความเป็นมาของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ มีการดำเนินการที่เป็นระบบจากพื้นที่ป่าสงวนเสื่อมโทรมในอดีตกลายเป็นป่าชายเลนที่อุดมสมบูรณ์อย่างปัจจุบัน โดยเกิดจากกระแสดำริของ ร.9 แนวคิดการพัฒนาจากยอดเขา สู่ท้องทะเล มีเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องร่วมกับชุมชนในพื้นที่ร่วมกันพัฒนาป่า สร้างน้ำ พัฒนาน้ำ สร้างพืชผลความสมบูรณ์ในพื้นที่ และส่งเสริมพื้นที่การทำเกษตร มีการลงพื้นที่ปฏิบัติจริง ทำให้เจ้าหน้าที่เข้าใจและเข้าถึงชาวบ้านอย่างแท้จริง จึงทำให้ศูนย์ศึกษาฯ ประสบผลสำเร็จ

3. สวนพฤกษศาสตร์ป่าชายเลนนานาชาติ ร.9 จังหวัดจันทบุรี

ดิฉันได้ทราบประวัติสวนพฤกษศาสตร์ป่าชายเลนนานาชาติ ร.9 การดำเนินการดังกล่าว ได้ก่อให้เกิดผลประโยชน์ต่อประเทศ และประชาชนในพื้นที่เป็นอย่างมาก เพราะป่าชายเลนเป็นชุมทรัพย์ พืช สัตว์ ระบบนิเวศ เกิดการท่องเที่ยว และเป็นแหล่งรวบรวมจัดแสดงพรรณไม้ป่าชายเลนจากพื้นที่ส่วนต่างๆของโลก และเป็นพิพิธภัณฑ์ที่มีชีวิต เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้และแหล่งวิจัย ทั้งยังเป็นศูนย์เครือข่ายในการอนุรักษ์พรรณพืชป่าชายเลนร่วมกับสมาคมป่าชายเลนนานาชาติซึ่งมีสมาชิก 93 ประเทศ ที่มีป่าชายเลนทั่วโลก

4. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนคลองน้ำเค็มทันใจ จังหวัดจันทบุรี

เป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชนฯ ที่เข้มแข็งและประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก โดยการใช้วัตถุดิบในพื้นที่นำมาแปรรูปสินค้า แล้วเกิดการจ้างงาน มีรายได้ ชุมชนเข้มแข็ง เป็นต้นแบบให้กับหลายจังหวัดที่ต้องการมาศึกษาดูงาน แล้วนำไปปรับปรุงพัฒนา ต่อยอดในชุมชนของตนเองให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

สรุปผลที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมหลักสูตร STRONG NESDC 2566
(ในระหว่างวันที่ 10-11 กรกฎาคม 2566 ณ จังหวัดระยอง และ จังหวัดจันทบุรี)

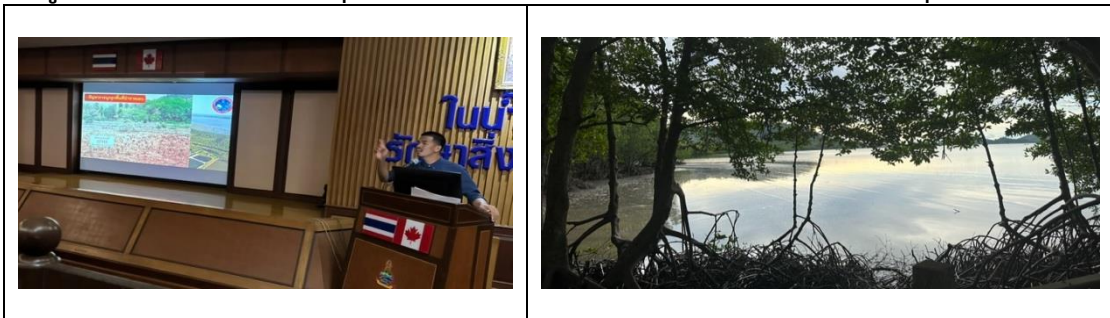
4. นางสาวนัสณี จีสูงเนิน (สลก.)

1. เขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EECI) จังหวัดระยอง

เป็นพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ที่มีการพัฒนา งานวิจัยและนวัตกรรม ห้องปฏิบัติการวิจัยทั้งภาครัฐและเอกชน ห้องทดลอง ศูนย์วิเคราะห์ทดสอบขั้นสูง โรงงานต้นแบบและโรงงานสาธิตควบคู่ไปกับส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม มีวัตถุประสงค์เพื่อต่อยอดไปสู่การใช้งานจริง มุ่งเน้นการถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับภาคอุตสาหกรรม ยกกระดับอุตสาหกรรมเดิมและสร้างอุตสาหกรรมใหม่ สร้างความเข้มแข็งให้อุตสาหกรรมในพื้นที่ควบคู่ไปกับการสร้างอุตสาหกรรมใหม่ที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงตลอดจนส่งเสริมให้เกิด Startup ทางด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมสำหรับเป็นพื้นฐานรองรับการเติบโตของอุตสาหกรรมใหม่ ทั้งอุตสาหกรรมในระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออกและอุตสาหกรรมอื่น ๆ ทั่วประเทศมี 3 แนวทางการดำเนินงาน ดังนี้ 1) ร่วมสร้างมูลค่าเพิ่มภาคการเกษตร 2) ร่วมสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านอุตสาหกรรม และ 3) ร่วมพัฒนาอุตสาหกรรมอนาคต โดยมี 6 อุตสาหกรรมเป้าหมาย ดังนี้ 1. การเกษตรสมัยใหม่ 2. เชื้อเพลิงชีวภาพและเคมีชีวภาพ 3. แบตเตอรี่และยานยนต์สมัยใหม่ 4. ระบบอัตโนมัติ หุ่นยนต์ และอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ 5. การบินและอวกาศ และ 6. เครื่องมือแพทย์

2. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี

ก่อตั้งขึ้นตามพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ในคราวเสด็จพระราชดำเนินประกอบพิธีเปิดพระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช จังหวัดจันทบุรี จึงได้ร่วมหารือกับหน่วยงานต่างๆ และกำหนดพื้นที่ตำบลคลองขุด อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี เป็นพื้นที่จัดตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๕ เพื่อดำเนินการศึกษา สาธิตและการพัฒนาในเขตที่ดินชายทะเล โดยวิธีการผสมผสานความรู้อันหลากหลายของแต่ละหน่วยงาน เพื่อวางแผนพัฒนาการจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ให้เหมาะสมและยั่งยืน

สรุปผลที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมหลักสูตร STRONG NESDC 2566
(ในระหว่างวันที่ 10-11 กรกฎาคม 2566 ณ จังหวัดระยอง และ จังหวัดจันทบุรี)

3. สวนพฤกษศาสตร์ป่าชายเลนนานาชาติ ร.9 จังหวัดจันทบุรี

สวนพฤกษศาสตร์ป่าชายเลนนานาชาติ ร.9 เกิดขึ้นเพื่อน้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 เป็นแหล่งรวบรวม จัดแสดงพรรณไม้ป่าชายเลนจากพื้นที่ส่วนต่าง ๆ ของโลก เป็นสถาบันแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาการด้านพฤกษศาสตร์ และการใช้ประโยชน์ จากพรรณไม้ป่าชายเลนที่เหมาะสม รวมทั้งเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของประชาชน และนักท่องเที่ยว เป็นสวนพฤกษศาสตร์ที่รวบรวมนักวิจัยและผู้สนใจจากทั่วโลก ในการศึกษาวิจัย อบรม และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องของป่าไม้และระบบนิเวศป่าชายเลนอย่างยั่งยืน

4. วิสาหกิจชุมชนคลองน้ำเค็มทันใจ จังหวัดจันทบุรี

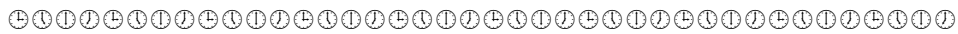
กลุ่มวิสาหกิจชุมชนฯ จัดตั้งขึ้นเพื่อแก้ปัญหาผลไม้ในชุมชนล้นตลาดและมีราคาถูก ชาวบ้านในชุมชนจึงรวมตัวกันหาวิธีแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยเห็นถึงวัตถุดิบที่มีอยู่ในท้องถิ่น จึงมีแนวคิดที่จะนำผลไม้ที่มีอยู่ในชุมชนมาแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้าโดยผลิตภัณฑ์แต่ละอย่างของกลุ่ม มุ่งเน้นเป็นอาหารกรอบแห้ง สามารถรับประทานได้สะดวกสบายและเก็บได้นานมากขึ้น เช่น แยมมังคุด ซอสมังคุด ทูเรียนทอด ปูอบโอ่ง เป็นต้น โดยปัจจุบันได้มีช่องทางการขายสินค้าทั้งในประเทศและต่างประเทศช่วยให้เกษตรกรสามารถมีรายได้เพิ่มขึ้นจากผลผลิตทางการเกษตรของตัวเองได้ เช่น ร้านคิง เพาเวอร์ ช่องทางออนไลน์ เช่น shopee และเพจของวิสาหกิจชุมชนฯ เอง

5. ประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรมฯ

1) ได้ทราบถึงแนวคิดวิธีการทำงานแบบทำน้อยได้มาก การวางแผนการทำงานให้เป็นระบบเพื่อให้งานมีประสิทธิภาพมากขึ้น ได้ทราบถึงแนวทางการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการเชื่อมโยงภูมิภาค การพัฒนาเมืองและสิ่งแวดล้อม รวมถึงการยกระดับอุตสาหกรรมด้วยการใช้เทคโนโลยีขั้นสูง เพื่อพัฒนาประเทศและยังเป็นการช่วยสร้างงานสร้างอาชีพให้กับคนในพื้นที่ รวมถึงช่วยพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตให้กับผู้ประกอบการรายย่อย พัฒนาเทคโนโลยีการผลิตให้กับเกษตรกรในพื้นที่ และวิธีการทำงานแบบบูรณาการจากหน่วยงานของภาครัฐและชุมชนแบบมีส่วนร่วม ตามหน้าที่และความรับผิดชอบของตนเอง ทำให้ภารกิจต่างๆ ประสบความสำเร็จได้เป็นอย่างดี

**สรุปผลที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมหลักสูตร STRONG NESDC 2566
(ในระหว่างวันที่ 10-11 กรกฎาคม 2566 ณ จังหวัดระยอง และ จังหวัดจันทบุรี)**

- 2) ความสำคัญของป่าชายเลนที่มีประโยชน์ต่อระบบนิเวศน์ ช่วยป้องกันการพังทลายของพื้นที่ชายฝั่ง เป็นแหล่งอาหารของคนและสัตว์ และเป็นแหล่งศึกษาธรรมชาติและสถานที่ท่องเที่ยว
- 3) ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับวิสาหกิจชุมชนฯ ในการพัฒนาชุมชน แนวทางการพัฒนาอาชีพ การบริหาร การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน วิธีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ให้เกิดประโยชน์ และวิธีการพัฒนา ผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชนให้ตรงกับความต้องการของตลาด

สรุปผลที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมหลักสูตร STRONG NESDC 2566
(ในระหว่างวันที่ 10-11 กรกฎาคม 2566 ณ จังหวัดระยอง และ จังหวัดจันทบุรี)

5. นางสาวโรซ่า กัมเบตต้า (สกก.)

1. เขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EECi) จังหวัดระยอง

จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นศูนย์กลางนวัตกรรมในการเชื่อมโยงการวิจัยพัฒนาและการลงทุน เพื่อเพิ่มมูลค่าภาคเกษตร สนับสนุนการเปลี่ยนผ่านอุตสาหกรรม รองรับอุตสาหกรรมอนาคต ช่วยยกระดับและพัฒนาอุตสาหกรรม สร้างอุตสาหกรรมใหม่ และส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ส่งเสริมให้เกิดการวิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมเดิมและสร้างอุตสาหกรรมใหม่ เช่น โรงเรือนอัจฉริยะ โรงงานต้นแบบแบตเตอรี่ทางเลือก และโรงงานต้นแบบไบโอรีไฟเนอรรี่ เป็นต้น รวมทั้งการสนับสนุนให้นักวิจัยและผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศเข้ามาทำงานในพื้นที่ด้วยการให้สิทธิประโยชน์ด้านภาษี การให้ Smart Visa เป็นต้น นำไปสู่การเป็นประเทศแห่งอุตสาหกรรม ควบคู่ไปกับการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน และนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ด้วยการมุ่งเน้นการวิจัยเพื่อต่อยอดไปสู่การใช้งานจริง ส่งเสริมให้เกิดวิสาหกิจเริ่มต้น (Startup) ทางด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม พัฒนาโรงงานต้นแบบ sandbox ปรับเทคโนโลยีจากต่างประเทศ เพื่อการใช้ประโยชน์ในอุตสาหกรรม

2. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี

อ่าวคุ้งกระเบนในอดีตเป็นพื้นที่ชายฝั่งทะเลที่อุดมสมบูรณ์ แต่ต่อมาถูกบุกรุกพื้นที่เพื่อทำการประมง โดยขาดความรู้ความเข้าใจในการรักษาระบบนิเวศ ทำลายป่าชายเลน เลี้ยงกุ้งโดยทิ้งปฏิภูมุน้ำเสียลงทะเลส่งผลให้น้ำทะเลเน่าเสีย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ รัชกาลที่ 9 ทรงมีพระราชดำริให้พิจารณาพื้นที่ที่เหมาะสมจัดทำโครงการพัฒนาด้านอาชีพการประมง และการเกษตรในเขตพื้นที่ดินชายฝั่งทะเล จันทบุรี และได้พระราชทานเงินที่ราษฎรจังหวัดจันทบุรีได้ร่วมกันถวายเพื่อเป็นทุนดำเนินการ โดยการจัดตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยมีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นหน่วยงานหลักในการพัฒนา เพื่อช่วยพลิกฟื้นป่าชายเลนอันเสื่อมโทรมให้กลับเป็นป่าชายเลนอันอุดมสมบูรณ์ เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการประมงและการเกษตรและเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

3. สวนพฤกษศาสตร์ป่าชายเลนนานาชาติ ร.9 จังหวัดจันทบุรี

จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นสถาบันแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาการด้านพฤกษศาสตร์ และการใช้ประโยชน์จากพรรณไม้ป่าชายเลนที่เหมาะสม และเป็นการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ (Sustainable Development Goals, SDGs) เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจในทางธรรมชาติของประชาชน และยังเป็นแหล่งสร้างกิจกรรมที่หลากหลายของนักวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ และร่วมทำงานกับสถาบันการศึกษาทั้งใน และต่างประเทศ และเพื่อเป็นศูนย์เครือข่ายในการอนุรักษ์พรรณพืชป่าชายเลนร่วมกับสมาคมป่าชายเลนนานาชาติ นับเป็นสวนพฤกษศาสตร์แห่งแรกของโลก และเป็นที่ยอมรับของนักวิจัย และผู้สนใจทั้งในประเทศและต่างประเทศ ในการศึกษาวิจัย อบรม และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องของป่าไม้ และระบบนิเวศป่าชายเลนอย่างยั่งยืนต่อไปในอนาคต

สรุปผลที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมหลักสูตร STRONG NESDC 2566
(ในระหว่างวันที่ 10-11 กรกฎาคม 2566 ณ จังหวัดระยอง และ จังหวัดจันทบุรี)

4. วิสาหกิจชุมชนคลองน้ำเค็มทันใจ จังหวัดจันทบุรี

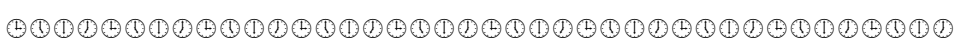
เกษตรกรในพื้นที่ประสบปัญหาในการกำหนดราคาสินค้า เนื่องจากผลผลิตมากเกินไปความต้องการของตลาด ส่งผลให้เกษตรกรเรียกร้องให้รัฐบาลเข้ามาช่วยเหลือด้วยการพยุงราคาสินค้าเกษตรกรหรือรับซื้อผลผลิต ดังนั้นเพื่อให้การแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างยั่งยืนเกษตรกรจึงร่วมกันหารือและปรับแนวความคิดในการทำการเกษตรแบบใหม่ คือ การพึ่งตนเองด้วยการรวมกลุ่มนำผลผลิตไปแปรรูป เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าให้กับผลผลิตทางการเกษตรที่ล้นตลาด เช่น มะพร้าว น้ำหอม ทุเรียน และปัญหาการขาดแรงงานเก็บเกี่ยวมังคุด ทำให้มังคุดร่วงหล่นเป็นจำนวนมาก เกษตรกรจึงมีแนวคิดที่จะแปรรูปผลผลิตที่ล้นตลาดให้เกิดมูลค่าขึ้น เช่น การทำมังคุดกวน ทุเรียนกวน ทุเรียนทอด ทำเมี่ยงคำกรอบจากมะพร้าว น้ำหอม แต่เนื่องจากสินค้าที่ผลิตออกมาได้มีผู้ผลิตรายใหญ่รายอื่นทำอยู่ก่อนแล้ว จึงมีแนวความคิดที่จะทำให้ผลิตภัณฑ์มีความแตกต่าง แปลกใหม่ โดดเด่นและเป็นเอกลักษณ์ ด้วยการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาผสมผสานให้เกิดผลิตภัณฑ์ใหม่ เช่น เมี่ยงทุเรียน ซีสมังคุด แครกเกอร์ทุเรียน เป็นต้น โดยชาวบ้านในชุมชนจะใช้เวลาในการผลิตหลังจากที่เลิกงานประจำแล้วรวมตัวกันผลิตสินค้าดังกล่าว จนกลายเป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในปัจจุบัน ทั้งนี้ ทางกลุ่มฯ ได้สนับสนุนให้ลูกหลานในชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา กลุ่มฯ ด้วยการสนับสนุนให้ศึกษาด้านการตลาด เพื่อกลับมาสานต่อและพัฒนาการดำเนินงานของกลุ่มฯ ซึ่งปัจจุบันผลิตภัณฑ์ของกลุ่มได้ถูกนำไปวางขายที่คิง พาวเวอร์ สุวรรณภูมิ รวมไปถึงถูกส่งออกไปขายที่ต่างประเทศ เช่น ประเทศกัมพูชา ซึ่งสามารถเพิ่มรายได้ให้กับสมาชิกของกลุ่มฯ ได้อีกทางหนึ่ง

5. ประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม STRONG NESDC

จากการเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าวทำให้ได้รับความรู้แนวทางการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมของประเทศ การส่งเสริมเศรษฐกิจของประเทศด้วยการเพิ่มพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ การพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรม ด้วยการสร้างห้องปฏิบัติการวิจัย ห้องทดลองภาคสนาม ศูนย์วิเคราะห์ทดสอบ โรงงานต้นแบบ พร้อมทั้งการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ การรักษาสุขภาพแวดล้อมและบริหารจัดการทรัพยากรของชุมชน รวมไปถึงไปเป็นตัวกลางในการประสานความร่วมมือระหว่างวิสาหกิจชุมชนกับนักวิจัยเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ต่างๆ เป็นการช่วยเหลือผู้ประกอบการในพื้นที่ให้สามารถต่อยอดและพัฒนาพืชและสินค้าทางการเกษตรให้มีคุณภาพ และได้เห็นถึงความก้าวหน้าในการดำเนินงานเชิงนโยบายการพัฒนาพื้นที่ EECi ซึ่งเป็นนโยบายที่สำคัญของประเทศ

ในส่วนของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติจากศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ และสวนพฤกษศาสตร์ป่าชายเลนนานาชาติ ร.๙ นั้น ทำให้ทราบถึงวิธีการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในพื้นที่ด้วยการอนุรักษ์ทรัพยากรในพื้นที่ ด้วยการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผ่านหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่มีการบูรณาการการทำงานร่วมกันและการทำงานของเจ้าหน้าที่ที่ลงพื้นที่ไปทำงานกับชาวบ้านอย่างใกล้ชิด ทำให้รับรู้ถึงต้นตอของปัญหาอย่างแท้จริง สามารถสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับชาวบ้านในการทำการประมงที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม และอนุรักษ์ทรัพยากรในพื้นที่ให้มีความอุดมสมบูรณ์อย่างยั่งยืน

สำหรับวิสาหกิจชุมชนคลองน้ำเค็มทันใจฯ ได้เรียนรู้วิธีการปรับตัวการทำงานจากปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน การศึกษาหาข้อมูลและแนวทางการแก้ไขปัญหาต่างๆ การพยายามปรับปรุงวิธีการทำงานให้เหมาะสมกับทิศทางของตลาดและสถานะทางเศรษฐกิจ รวมไปถึงการได้แลกเปลี่ยนข้อมูลเชิงลึกกับชาวบ้านในพื้นที่จริง

สรุปผลที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมหลักสูตร STRONG NESDC 2566
(ในระหว่างวันที่ 10-11 กรกฎาคม 2566 ณ จังหวัดระยอง และ จังหวัดจันทบุรี)

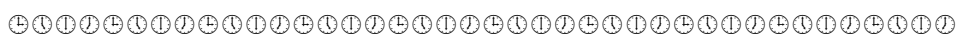
6. นางสาวอรณัฐ วงษ์สุวรรณ (กพท.)

ตามที่ สศช. ได้จัดอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรข้าราชการที่ดีและหลักสูตรด้านทุจริต สศช. (STRONG NESDC) เมื่อวันที่ 10 – 11 มิถุนายน ๒๕๖6 ณ จังหวัดระยองและจังหวัดจันทบุรี นั้น ขอสรุปสาระสำคัญของการอบรมได้ ดังนี้

- **วัตถุประสงค์การอบรมฯ** ได้แก่ (1) มุ่งเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และทักษะ ให้แก่ผู้บริหารและบุคลากร สศช. ที่ผ่าน การเข้าร่วมกิจกรรมในหลักสูตรข้าราชการที่ดีและหลักสูตรด้านทุจริต สศช. (STRONG NESDC) ประจำปีงบประมาณ 2566 ครอบคลุม เรื่องการคิด แยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความอายและความไม่ทนต่อการทุจริต STRONG: จิตพอเพียงด้านทุจริต และพลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม รวมทั้งเสริมสร้างวัฒนธรรมสุจริต จิตอาสา การประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการต่อต้านการทุจริต พัฒนาแนวคิดจิตพอเพียงต่อต้านการทุจริตให้เกิดขึ้น เพื่อเป็นฐานความคิดมุ่งสู่การร่วมกันป้องกันและต่อต้านการทุจริต มิให้มีการทุจริตเกิดขึ้นในสังคมไทย สร้างสังคมไทยที่ไม่ทนต่อการทุจริตต่อไป และ (2) มุ่งให้ข้าราชการได้รับการปลูกฝังปรัชญาการเป็นข้าราชการที่ดี เสริมสร้างสมรรถนะ และทักษะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานราชการ ให้ได้รับการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และ การทำงานเป็นทีม เกิดการพัฒนาเครือข่ายการทำงานระหว่างกัน

- **รูปแบบ เนื้อหาและหัวข้อวิชาของการฝึกอบรม** ได้แก่ (1) การลงพื้นที่ศึกษาดูงานศูนย์การเรียนรู้กลุ่ม/ชุมชนที่เป็นต้นแบบด้านธรรมาภิบาลการพัฒนาอย่างยั่งยืนและการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ หรือ ศึกษาดูงาน โครงการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ ต้นแบบเพื่อการเรียนรู้สู่การปฏิบัติต้นแบบด้าน การพัฒนาอย่างยั่งยืนและการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ต่าง ๆ และ (2) การอภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อการขยายผลแนวคิดการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ธรรมาภิบาล การบริหารอย่างยั่งยืน หรือ การต่อต้านทุจริตตามหลักการ STRONG สู่ปฏิบัติ

- **ประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ** ได้แก่ (1) ต่อตนเอง ได้แก่ (1.1) สามารถนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและแนวคิดจิตพอเพียงต่อต้าน การทุจริตไปใช้ในการดำเนินชีวิต และการปฏิบัติงานให้มีความคิดอย่างเป็นระบบและคำนึงถึงผลกระทบทั้งทางบวกและลบในทุกมิติ (เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม) พร้อมทั้งมีแนวทางป้องกันและบรรเทาผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้น (1.2) ได้ทำความรู้จัก และแลกเปลี่ยนความรู้/ข้อคิดเห็นระหว่างผู้เข้าร่วมทำให้มีเครือข่ายการทำงานเพิ่มขึ้น และ (1.3) ได้เพิ่มพูนความรู้ ด้านการพัฒนาพื้นที่เชิงยุทธศาสตร์แบบบูรณาการในเชิงนโยบายและการขับเคลื่อนไปสู่ การปฏิบัติ ทั้งในระดับชุมชนและระดับภาค และ (2) ต่อหน่วยงาน คือ (2.1) สามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ประกอบการวางแผนและดำเนินงานพัฒนาพื้นที่ให้สอดคล้องกับการพัฒนาที่ยั่งยืนในอนาคต (2.2) สร้างความรับรู้และพัฒนาบุคลากรให้ปฏิบัติงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หลักธรรมาภิบาล การบริหารอย่างยั่งยืน/การต่อต้านทุจริต และ (2.3) เพิ่มโอกาสการดำเนินงานพัฒนาโครงการด้านการต่อต้านทุจริตตามหลักการ STRONG สู่ปฏิบัติร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สรุปผลที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมหลักสูตร STRONG NESDC 2566
(ในระหว่างวันที่ 10-11 กรกฎาคม 2566 ณ จังหวัดระยอง และ จังหวัดจันทบุรี)

8. นายบุรินทร์ ชูสุวรรณ (กคพ.)

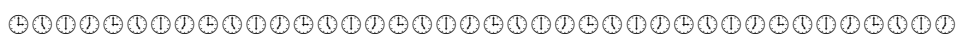
- **วัตถุประสงค์การจัดกิจกรรม** เพื่อสนับสนุนการดำเนินการตามแผนปฏิบัติราชการ สศช. ประจำปีงบประมาณ 2566 โดยเฉพาะแผนย่อยเรื่อง การบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาล มุ่งผลสัมฤทธิ์ให้บรรลุผล ที่เน้นพัฒนาสมรรถนะของบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจและทักษะเรื่องจิตพอเพียงด้านทุจริต วัฒนธรรมสุจริต จิตอาสา ความรับผิดชอบต่อสังคม การประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการต่อต้านการทุจริต รวมทั้งเกิดการพัฒนาเครือข่ายการทำงานระหว่างกัน
- **กลุ่มเป้าหมาย** คณะกรรมการ สศช. และข้าราชการ เจ้าหน้าที่ (ผู้บริหารและผู้แทนสายงาน) 30 คน
- **รูปแบบการจัดกิจกรรม** ได้แก่ (1) รับฟังการบรรยาย อภิปรายและให้ความรู้ ฝึกอบรมในเรื่องเกี่ยวกับธรรมาภิบาล และจริยธรรม พัฒนาสมรรถนะและองค์ความรู้เชิงสร้างสรรค์ในการปรับฐานความคิด การป้องกันการทุจริต และการปลูกฝังวัฒนธรรมสุจริต (2) ศึกษาดูงานต้นแบบการป้องกันและปราบปรามการทุจริต บุคคลและชุมชน ช่อสะอาดต้นแบบด้านคุณธรรม จริยธรรมและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ต่าง ๆ และ (3) จัดกิจกรรมพัฒนาเครือข่ายและจัดส่งบุคลากรของ สศช. ให้เข้าร่วมโครงการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มศักยภาพการปฏิบัติงานด้านจริยธรรม ป้องกัน และต่อต้านการทุจริตประพุดิมิชอบ ที่จัดโดยองค์กรภาครัฐและภาคเอกชน
- **ผลการลงพื้นที่** คณะผู้เข้าร่วมกิจกรรมจาก สศช. ได้ศึกษาดูงานของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ในพื้นที่ต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้
 - เขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EECI) วังจันทร์ จังหวัดระยอง โดยได้รับการต้อนรับจาก ดร.วุฒิ ตำนกิตติกุล รองผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ สายงานเขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EECI) รวมทั้งได้รับฟังการบรรยายเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน โดยนางปิยะฉัตร ไกร์วานิช เบอร์กัน ผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาพื้นที่และกำลังคน EECi สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)
 - ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี โดยได้ศึกษาดูงานและรับฟังการบรรยายเรื่อง การดำเนินงานตามหลักการทรงงานและแนวพระราชดำริ จากนายนเรศ แสงอรุณวิทยากรจากศูนย์ศึกษาฯ
 - สวนพฤกษศาสตร์ป่าชายเลนนานาชาติ ร.9 จังหวัดจันทบุรี โดยได้รับฟังการอภิปรายในหัวข้อเรื่อง การดำเนินงานตามแนวพระราชดำริและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสวนพฤกษศาสตร์ป่าชายเลนนานาชาติ ร.9 จังหวัดจันทบุรี จากศาสตราจารย์ ดร.สนิท อักษรแก้ว ประธานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และคณะวิทยากรจากสวนพฤกษศาสตร์ฯ
 - วิสาหกิจชุมชนกลุ่มคลองน้ำเค็มทันใจ จังหวัดจันทบุรี โดยได้ศึกษาดูงานและรับฟังการบรรยายเรื่อง ประสบการณ์การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลและอย่างมีจริยธรรม จากนางวัลลี ใจเย็น ประธานวิสาหกิจชุมชนกลุ่มคลองน้ำเค็มทันใจและคณะผู้บริหารกลุ่มวิสาหกิจชุมชนดังกล่าว

สรุปผลที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมหลักสูตร STRONG NESDC 2566
(ในระหว่างวันที่ 10-11 กรกฎาคม 2566 ณ จังหวัดระยอง และ จังหวัดจันทบุรี)

- **ประโยชน์จากการศึกษาดูงานและการนำไปประยุกต์ใช้**

- การเข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการในครั้งนี้ ทำให้คณะดูงานและกระผมได้รับการเพิ่มพูนทักษะองค์ความรู้ในเรื่องต่าง ๆ ที่หลากหลาย ทั้งในด้านการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อช่วยส่งเสริมและสนับสนุนการขับเคลื่อนเศรษฐกิจภาคส่วนต่าง ๆ อาทิ ภาคอุตสาหกรรมเกษตร โดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากพืชเกษตร เช่น ฟ้ายาหลายโรค บั้วบก กระชายดำ เป็นต้น เพื่อผลิตและจำหน่ายเป็นยาเวชภัณฑ์หรืออาหารเสริม ซึ่งช่วยเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจแก่พืชเกษตรดังกล่าว นอกจากนี้ ยังได้รับองค์ความรู้ด้านระบบนิเวศน์ป่าชายเลน รวมถึงการป้องกันและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติของชุมชนในพื้นที่ ตลอดจนได้รับองค์ความรู้ด้านการสร้างเครือข่ายและบริหารจัดการในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ซึ่งก่อให้เกิดการสร้างงานสร้างรายได้แก่ชาวบ้านในพื้นที่

- องค์ความรู้และทักษะดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน โดยลักษณะงานส่วนใหญ่ที่ปฏิบัติของกระผม จะเป็นการวิเคราะห์ให้เห็นทางวิชาการที่เป็นประโยชน์ต่อการขับเคลื่อนการลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ของภาครัฐ เช่น โครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่ง โครงสร้างพื้นฐานด้านที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้น้อยและปานกลาง โครงสร้างพื้นฐานด้านระบบน้ำประปา เป็นต้น ซึ่งองค์ความรู้ดังกล่าวจะช่วยให้การวิเคราะห์มีความเข้มข้นมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะมิติการพัฒนาอย่างยั่งยืน ตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ขององค์การสหประชาชาติ ซึ่งการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ไทยจะต้องพิจารณาครอบคลุมทั้งมิติด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมตามเป้าหมายดังกล่าว นอกจากนี้ จากการศึกษาดูงานการบริหารจัดการของกลุ่มชาวบ้านซึ่งได้รวมกันเป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชนนั้น กระผมได้เห็นถึงกระบวนการวางแผน การบริหารจัดการที่ดี การทำงานร่วมกันเป็นทีม/เครือข่าย มีความโปร่งใสตรวจสอบได้ โดยกระผมจะนำทักษะเหล่านั้น มาประยุกต์ใช้ในกระบวนการวางแผน การร่วมกันทำงานของทีมงาน (Team Work) ซึ่งจะช่วยทำให้การทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

สรุปผลที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมหลักสูตร STRONG NESDC 2566 (ในระหว่างวันที่ 10-11 กรกฎาคม 2566 ณ จังหวัดระยอง และ จังหวัดจันทบุรี)

9. นางสาวเพ็ญภา พัฒนา (กขส.)

1. เขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EECI) จังหวัดระยอง

ทำให้เห็นภาพการพัฒนาในระบบนิเวศนวัตกรรมที่ครบวงจร ที่ EECi จะมีบทบาทในการเป็นพื้นที่ที่จะช่วยยกระดับและพัฒนาอุตสาหกรรมเดิมและการสร้างอุตสาหกรรมใหม่ อาทิ การช่วยส่งเสริมการทำวิจัย สถานีวิจัย ทดลองและทดสอบภาคสนาม โรงงานต้นแบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมที่เป็นอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ อีกทั้ง ยังมีการส่งเสริมและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

ทั้งนี้ จากการรับฟังคำบรรยายของวิทยากรและการเยี่ยมชม ทำให้เห็นว่าประเทศไทยมีศักยภาพในการพัฒนาอุตสาหกรรมไบโอรีไฟเนอรี ที่จะเป็นหนึ่งในกลไกในการสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจให้ไทยหลุดพ้นจากการติดกับดักรายได้ปานกลางไปสู่การเป็นประเทศที่มีรายได้สูง โดยอาศัยข้อได้เปรียบ คือ ความพร้อมของวัตถุดิบตั้งต้น อย่างสมุนไพรนานาพันธุ์ ที่จะนำมาแปรรูปผ่านกระบวนการต่างๆ เพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ฐานชีวภาพ สำหรับนำไปผลิตเป็นอาหารเสริมสุขภาพ เครื่องสำอางและยา ซึ่งจะเป็นสินค้าที่มีความต้องการมากขึ้นในอนาคต ในขณะที่เดียวกันยังเป็นการลดการนำเข้ายาจากต่างประเทศ อย่างไรก็ตาม การพัฒนานวัตกรรมด้านเทคโนโลยีของผลิตภัณฑ์ฐานชีวภาพจำเป็นต้องมีการทดลองการผลิตและใช้เงินลงทุนสูง ซึ่งหากโรงงานต้นแบบแบบไบโอรีไฟเนอรีก่อสร้างสำเร็จ ก็จะมีส่วนช่วยอย่างมากในการปิดช่องว่างการพัฒนา

2. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี

หลักการดำเนินงานที่ทำให้การพัฒนาเกิดความยั่งยืนของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน คือ “การพัฒนาแบบบูรณาการ” ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหน่วยงานภาครัฐ อาทิ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และภาคเอกชน ในการร่วมมือกันอนุรักษ์ทรัพยากรทางธรรมชาติ ตั้งแต่ยอดเขาสู่ท้องทะเล และการฝึกอบรม/พัฒนาอาชีพให้ประชาชนในพื้นที่ โดยมีขั้นตอนการดำเนิน ได้แก่ ศึกษาและวางแผนการใช้ทรัพยากรพัฒนาสาธารณูปโภคพื้นฐาน ศึกษาวิจัย/ฝึกปฏิบัติ และสาธิต/เผยแพร่ และขยายผลสู่ประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับหลักการทรงงานของ ร.9 “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” ที่สอดคล้องกับบริบทการพัฒนาในแต่ละพื้นที่ ที่เจ้าหน้าที่ของศูนย์ฯ ยึดมาใช้ อีกทั้ง ยังเป็นหลักการที่เราสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อีกด้วย

สำหรับการพัฒนาอาชีพของศูนย์ฯ จะมุ่งเน้นช่วยเหลือคนจน ให้สามารถยกระดับความเป็นอยู่ได้ เช่น การสนับสนุนให้ประชากรการเลี้ยงเปิดเทศ เพื่อให้มีไข่ไว้สำหรับบริโภคและจำหน่าย และการเลี้ยงกวางรูซ่า เพื่อใช้ประโยชน์จากมูลกวางในการทำปุ๋ยคอกสำหรับใส่ในสวน เป็นต้น ซึ่งการดำเนินงานข้างต้นมีความเชื่อมโยงกับแผนฯ 13 ในหมวดหมู่ที่ 9 (ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม)

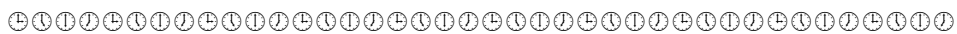
3. สวนพฤกษศาสตร์ป่าชายเลนนานาชาติ ร.9 จังหวัดจันทบุรี

ทำให้เข้าใจสภาพปัญหาของป่าชายเลนที่เกิดขึ้นในประเทศไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ซึ่งสวนพฤกษศาสตร์ป่าชายเลนนานาชาติ ร.9 ถือเป็นพื้นที่เรียนรู้ในการสร้างจิตสำนึกของคนให้เห็นคุณค่าการอนุรักษ์ป่าชายเลน เนื่องจากบทเรียนในอดีต ที่ป่าชายเลนถูกบุกรุกและถูกทำลายจากการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตน จนสามารถกลับมาอุดมสมบูรณ์ ทั้งนี้ อ.สนธิ ได้เน้นย้ำถึงหลักการพัฒนา 3 ประการ คือ ธรรมชาติ ธรรมดา และธรรมาภิบาล และหลักการทำงาน 3 ประการ คือ ค้นให้พบ พิสูจน์ให้ได้ และใช้ให้เป็น ซึ่งจะช่วยให้การขับเคลื่อนการพัฒนามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล นอกจากนี้ สวนพฤกษศาสตร์ป่าชายเลนนานาชาติ ร.9 ยังเป็นแหล่งเรียนรู้ที่รวบรวมพรรณไม้ในป่าชายเลน จึงถือเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่ควรได้รับการสนับสนุน เนื่องจากเป็นประเด็นที่สอดคล้องกับแผนฯ 13 หมวดหมู่ที่ 2 ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน

สรุปผลที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมหลักสูตร STRONG NESDC 2566
(ในระหว่างวันที่ 10-11 กรกฎาคม 2566 ณ จังหวัดระยอง และ จังหวัดจันทบุรี)

4. วิสาหกิจชุมชนคลองนาเค็มทันใจ จังหวัดจันทบุรี

จากการลงพื้นที่วิสาหกิจชุมชนคลองนาเค็มทันใจ ทำให้เห็นว่าการรวมกลุ่มกันของคนในชุมชนจะประสบความสำเร็จได้ จำเป็นต้องเข้มแข็งด้วยตัวเอง หรือเป็นการพัฒนาจากฐานราก คือ การนำทุน/ทรัพยากรที่ชุมชนมี คือผลไม้ อาทิ มังคุด ทุเรียน มาแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าให้สินค้า จนสามารถผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ ขยายผลไปสู่การเชื่อมโยงกับตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศได้ และนำรายได้ที่ได้มาพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่ ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน หรืออาจกล่าวได้ว่า มีความพยายามในการนำโมเดลเศรษฐกิจ BCG (Bio-Circular-Green) มาใช้กับผลิตภัณฑ์ที่หลีกเลี่ยงจากปัญหาผลผลิตทางการเกษตรที่ล้นตลาดและราคาถูก มาแปรรูป เพื่อลดมูลค่าการสูญเสีย และเป็นการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด นอกจากนี้ การศึกษาดูงานและการทำงานร่วมกับภาคีต่างๆ ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน อย่างบริษัท King Power และสถาบันการศึกษา รวมถึงการสืบสาน/รักษา/ต่อยอดจากรุ่นสู่รุ่น หรือจากพ่อแม่ไปสู่รุ่นลูก (ที่รุ่นลูกเข้ามามีบทบาท ทั้งวางแผนการตลาด การจะทะเบียน อย. การพัฒนาช่องทางจำหน่าย) ยังเป็นปัจจัยที่ทำให้วิสาหกิจชุมชนฯ เข้มแข็งและประสบความสำเร็จ นอกจากนี้ ส่วนตัวยังมีความประทับใจหลักคิดของวิสาหกิจชุมชนฯ ที่มีเป้าหมายในพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีความแปลกใหม่ ซึ่งถือเป็นการคิดนอกกรอบ จนทำให้สินค้ามีความโดดเด่นและสามารถแข่งขันกับผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ได้

สรุปผลที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมหลักสูตร STRONG NESDC 2566
(ในระหว่างวันที่ 10-11 กรกฎาคม 2566 ณ จังหวัดระยอง และ จังหวัดจันทบุรี)

10. นายชัยกร ชัยสวัสดิ์ (กศม.)

● **ประโยชน์ในการอบรมเชิงปฏิบัติการ**

การอบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตรข้าราชการที่ดี และหลักสูตรด้านทุจริต สศช. (STRONG NESDC) ในครั้งนี้ เป็นกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะ และมุ่งส่งเสริมทักษะความเข้าใจองค์ความรู้ เชิงสร้างสรรค์ ที่ครอบคลุมแนวคิดการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม และ ความอายที่จะไม่ทนต่อการทุจริต ประกอบกับการพัฒนาแนวคิดด้านความพอเพียง โดยสร้างวัฒนธรรมสุจริต จิตอาสา ประยุกต์กับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการต่อต้านการทุจริต ซึ่งก่อให้เกิดการสร้างสังคมที่ไม่ ทนต่อทุจริตต่อไป นอกจากนี้ การอบรมยังมุ่งเน้นปลูกฝังการเป็นข้าราชการที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม เพื่อเกิด ประโยชน์สูงสุดในการทำงานเพื่อประเทศชาติ และประชาชนสืบต่อไป

● **สรุปสาระสำคัญและประโยชน์ที่ได้รับจากเข้าร่วมการอบรมในแต่ละสถานที่**

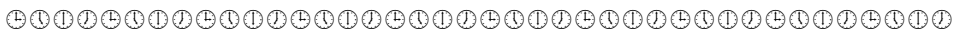
1. **เขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor of Innovation: EECi)** EECi ก่อตั้งเพื่อเป็นศูนย์กลางแห่งนวัตกรรมจัดตั้งอยู่ในพื้นที่จังหวัดระยอง เพื่อรองรับพื้นที่ EEC ประกอบด้วย 3 จังหวัดภาคตะวันออกได้แก่ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง ซึ่งวัตถุประสงค์หลักเพื่อยกระดับ และพัฒนาอุตสาหกรรมเดิม รวมไปถึงการสร้างอุตสาหกรรมใหม่ควบคู่กับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตประชาชน ในพื้นที่ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม และตอบโจทย์อุตสาหกรรมเป้าหมาย S – Curve ทั้ง 12 เป้าหมาย โดยแนวทางการดำเนินงานของ EECi นั้น มี 3 ข้อหลัก ได้แก่ (1) ร่วมสร้างมูลค่าเพิ่มภาคการเกษตร (2) การ เปลี่ยนผ่านอุตสาหกรรม (3) ร่วมพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งอนาคต ภายใต้เมืองนวัตกรรมและโครงสร้างพื้นฐาน 5 แพลตฟอร์มด้วยกัน ได้แก่ (1) เมืองนวัตกรรมชีวภาพ (EECi Bio POLIS) (2) เมืองนวัตกรรมระบบอัตโนมัติ หุ่นยนต์ และระบบอัจฉริยะ (EECi ARIPOLIS) (3) เมืองนวัตกรรมอาหาร (FoodInnopolis and Anchor of EECi) (4) เมืองนวัตกรรมการบินและอวกาศ (EECi SPACE INNOPOLIS) (5) เครื่องกำเนิดแสงซินโครตรอน ระดับพลังงาน 3 GeV ทั้งนี้ จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมของ EECi ยังปฏิบัติหน้าที่สนับสนุนผู้ประกอบการ ภาคเอกชนในการพัฒนาอุตสาหกรรมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้แก่อุตสาหกรรมของไทยและ พร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงอุตสาหกรรมของประเทศในอนาคตอีกด้วย

2. **ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ** ศูนย์ศึกษานี้ดำเนินการในรูปแบบลักษณะของ สหวิทยาการ (Interdisciplinary) อันเนื่องมาจากโครงการพระราชดำริ ก่อตั้งเมื่อวันที่ 28 ธันวาคม พ.ศ. 2524 โดยได้รับความร่วมมือจากหลายหน่วยงานประกอบด้วย 36 หน่วยงาน จาก 22 กรม/สำนัก ใน 7 กระทรวง เพื่อสร้างรายได้ให้แก่ชาวบ้านในพื้นที่นั้นและใช้ทรัพยากรท้องถิ่นหลายกิจกรรมครอบคลุมถึงการรักษาสภาพป่าโดยการส่งเสริมการปลูกพืช และเลี้ยงสัตว์ที่สำคัญ ซึ่งศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน และสวนพฤกษศาสตร์ป่าชายเลน โดยน้อมนำพระราชดำริมาประยุกต์ใช้ ดังนี้ “จากนกเขา ผ่านงูผา สู่มหานที” โดยเป็นเวลามากกว่า 42 ปี จากภูเขาและป่าที่เคยโดนบุกรุก ระบบชลประทานที่ไม่ทั่วถึง รวมถึงแนวชายฝั่งที่ไม่ได้รับการพัฒนา ณ ปัจจุบันศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน ได้รับการพัฒนาไปอย่างมาก จนแทบไม่เหลือสภาพเดิมอีกเลย กลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยม และถือว่าเป็นชายฝั่งที่สวยงามแห่งหนึ่งก็ว่าได้ อย่างไรก็ตาม ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนนั้นควรได้รับการพัฒนาต่อเพื่อสร้างระบบนิเวศน์ที่สมบูรณ์แบบและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติของประเทศเราไว้ และยังคงสร้างองค์ความรู้ และปลูกฝังคนในชุมชนในการช่วยอนุรักษ์พื้นที่แห่งนี้ไว้ด้วยเนื่องจาก พื้นที่ส่วนใหญ่ยังเป็นของชาวบ้านและชุมชน

**สรุปผลที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมหลักสูตร STRONG NESDC 2566
(ในระหว่างวันที่ 10-11 กรกฎาคม 2566 ณ จังหวัดระยอง และ จังหวัดจันทบุรี)**

3. สวนพฤษศาสตร์ป่าชายเลนนานาชาติ ร.9 สวนพฤษศาสตร์นี้โครงการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ในการทำโครงการพลิกฟื้นคืนป่าชายเลนสู่ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมร่วมกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเป็นผู้ดูแลหลัก ซึ่ง นับเป็นสวนพฤษศาสตร์ป่าชายเลนแห่งแรกของโลก ประโยชน์ที่ได้รับเพื่อรักษาสมดุลของระบบนิเวศทางบก และระบบนิเวศทางชายฝั่ง กาเน็ดห่วงโซ่อาหาร เกิดแหล่งท่องเที่ยว รวมไปถึงการป้องกันสึนามิ ทั้งนี้ปัจจุบันโครงการยังอยู่ระหว่างก่อสร้าง ซึ่งคาดแล้วเสร็จนั้นจะเกิดประโยชน์สูงสุดแก่พื้นที่และประชาชนในพื้นที่โดยทั่วกัน

4. วิสาหกิจชุมชนคลองน้ำเค็มทันใจ วิสาหกิจชุมชนคลองน้ำเค็มทันใจ นั้นเรียกได้ว่าเป็นต้นแบบของวิสาหกิจชุมชนที่จัดการแก้ปัญหาด้านผลผลิต ไม่ว่าจะเป็นไม่ได้มาตรฐาน และราคาถูก รวมไปถึงการที่สินค้าเกิดอุปทานส่วนเกินในชุมชน ซึ่งต่อมาได้มีการรวมกลุ่มจากชาวบ้านในชุมชนเพื่อแก้ปัญหา โดยหลังจากที่ได้รวมกลุ่มชาวบ้าน ได้ดำเนินการ ศึกษาปัญหา และศึกษาการสร้างผลผลิตมูลค่าเพิ่มต่าง ๆ รวมไปถึงขอความร่วมมือจากภาครัฐ ในการพัฒนาชุมชน จนสุดท้ายแล้วสามารถสร้างวิสาหกิจชุมชนที่สามารถพึ่งพาตัวเองได้อย่างสมบูรณ์แบบ และยกระดับเป็น วิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม (MSME) ซึ่งสินค้าได้รับมาตรฐาน รวมไปถึงการส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศอีกด้วย ทั้งนี้ ภาครัฐจึงควรดำเนินการส่งเสริมงานเชิงรุกให้แก่วิสาหกิจชุมชนอื่น ๆ ให้สามารถพึ่งพาตัวเองได้เช่นเดียวกัน เพราะถ้าสามารถสร้างรากฐานที่แข็งแกร่งระดับเศรษฐกิจจุลภาคได้ การพัฒนาเศรษฐกิจระดับมหภาคก็จะขยายตัวตามเช่นเดียวกัน

สรุปผลที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมหลักสูตร STRONG NESDC 2566
(ในระหว่างวันที่ 10-11 กรกฎาคม 2566 ณ จังหวัดระยอง และ จังหวัดจันทบุรี)

11. นางสาวสาวิตรี ดวงวิไล (กสท.)

1. เขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก หรือ Eastern Economic Corridor of Innovation (EECI) “ระบบนิเวศนวัตกรรมชั้นนำระดับโลก” เป็นโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่และสมบูรณ์ รองรับการทำวิจัยและพัฒนา ต่อยอดไปสู่การใช้งานจริง เพื่อขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่อุตสาหกรรมใหม่ด้วยนวัตกรรม ณ วังจันทร์วัลเลย์ มีเนื้อที่โดยรวมประมาณ 3,000 ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ของโรงเรียนกำเนิดวิทย์ (KVIS) สถาบันวิทยสิริเมธี (VISTEC) และโครงการปลูกป่าวังจันทร์รวมกันประมาณ 1,000 ไร่ และพื้นที่รอกการพัฒนาาร่วมกันระหว่างกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมและบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ประมาณ 2,000 ไร่ โดยมุ่งเน้นที่อุตสาหกรรม 2 ประเภท คือ (1) ระบบอัตโนมัติ หุ่นยนต์ และระบบอัจฉริยะ (ARIPOLIS) รวมถึง (2) อุตสาหกรรมชีวภาพ (BIOPOLIS) พื้นที่จะถูกออกแบบให้มีโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมของประเทศ ที่พร้อมรองรับกิจกรรมวิจัย พัฒนา และนวัตกรรมของทุกภาคส่วนในพื้นที่ EECi ได้แก่ พื้นที่รองรับการดำเนินกิจกรรมวิจัยพัฒนาของภาคเอกชน ศูนย์พัฒนาวิสาหกิจเริ่มต้น (Startups and Innovation Center) แหล่งรวมศูนย์วิเคราะห์ทดสอบและโครงสร้างพื้นฐานคุณภาพของประเทศ (National Quality Infrastructure) รวมถึงโครงสร้างพื้นฐานเพื่อขยายผลงานวิจัยไปสู่การใช้ประโยชน์ (Translational Research Infrastructure) เช่น โรงงานต้นแบบ (Pilot Plant) โรงงานสาธิต (Demonstration Plant) และพื้นที่ทดลองผลิตและพื้นที่ทดสอบตลาด (Living Lab) เป็นต้น นอกจากนี้ ในบริเวณพื้นที่วังจันทร์วัลเลย์ยังมีพื้นที่พักอาศัย สถานที่พบปะสังสรรค์ สถานที่ออกกำลังกาย พื้นที่สีเขียวยั่งยืน โรงแรม และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ รวมถึงโรงเรียนนานาชาติ/โรงเรียนสองภาษา เพื่อรองรับนักวิจัย ผู้เชี่ยวชาญไทยและต่างประเทศ เอกชน ตลอดจนกลุ่มเป้าหมายอื่น ๆ เพื่อให้เป็นพื้นที่เพื่อการพัฒนานวัตกรรมของประเทศไทย

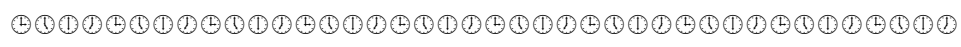
2. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี ตั้งอยู่ที่ 31 หมู่ 4 ตำบลคลองขุด อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ (1) เพื่อศึกษารูปแบบการจัดการทรัพยากรชายฝั่งอย่างยั่งยืน (2) เพื่อเป็นศูนย์กลางในการอบรมและเผยแพร่ผลการศึกษาดูงานการจัดการทรัพยากรชายฝั่ง ให้แก่ส่วนราชการและภาคเอกชนทั่วไป (3) เพื่อยกระดับฐานะความเป็นอยู่ อาชีพของราษฎรบริเวณรอบอ่าวคุ้งกระเบน และ พื้นที่ใกล้เคียง โดยมุ่งเน้นพัฒนาช่วยเหลือราษฎรที่มีฐานะยากจน (4) เพื่อพัฒนาด้านการประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งเพื่อเป็นการเพิ่มผลผลิตของประเทศ และเป็นพื้นฐานของการพัฒนาด้านการประมง ตลอดจนพัฒนากิจกรรม ทางด้านอื่น ๆ ควบคู่ไปด้วย และ (5) เพื่ออนุรักษ์สภาพแวดล้อมและคุณภาพทางธรรมชาติให้คงลักษณะพิเศษของพื้นที่เอาไว้ โดยมีการบูรณาการการทำงานร่วมกันของหน่วยงานในระดับพื้นที่ จำนวน 36 หน่วยงานจาก 22 กรม/สำนัก ใน 7 กระทรวง โดย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นหน่วยงานกระทรวงหลักในการพัฒนาเพื่อสร้างรายได้และใช้ทรัพยากรท้องถิ่นหลายกิจกรรม ครอบคลุมถึงการรักษาสภาพป่าโดยการส่งเสริมการปลูกพืช และเลี้ยงสัตว์ที่สำคัญ คือ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำต่างๆ การเลี้ยงปลา และหอย เพื่อเผยแพร่แก่เกษตรกร การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเลี้ยงกุ้ง เพื่อที่จะยกระดับฐานะความเป็นอยู่ อาชีพของราษฎรบริเวณรอบอ่าวคุ้งกระเบน และพื้นที่ใกล้เคียงโดยมุ่งเน้นการพัฒนาด้านการประมง และการเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งเพื่อเป็นการเพิ่มผลผลิตของประเทศ และเป็นพื้นฐานของการพัฒนาด้านการประมง ตลอดจนพัฒนากิจกรรมทางด้านอื่น ๆ ควบคู่กันไป และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อให้เกิดความสมดุลตามธรรมชาติ

สรุปผลที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมหลักสูตร STRONG NESDC 2566
(ในระหว่างวันที่ 10-11 กรกฎาคม 2566 ณ จังหวัดระยอง และ จังหวัดจันทบุรี)

3. สวนพฤกษศาสตร์ป่าชายเลนนานาชาติ ร.9 ตั้งอยู่ในพื้นที่ป่าชายเลน บริเวณบ้านเสม็ดงาม ม.10 ต.หนองบัว อ.เมือง จ.จันทบุรี เนื้อที่ประมาณ 518 ไร่ เพื่อขยายผลของโครงการ “พลิกฟื้นคืนป่าชายเลนสู่ธรรมชาติ” โดยสถานิติบัญญัติแห่งชาติ ร่วมกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เพื่อน้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ที่มีกำหนดสร้างเสร็จในเดือนกันยายน ๒๕๖๖ สวนพฤกษศาสตร์ฯ แห่งนี้เป็นแหล่งรวบรวม จัดแสดงพรรณไม้ป่าชายเลนจากพื้นที่ส่วนต่าง ๆ ของโลก และเป็นพิพิธภัณฑ์ที่มีชีวิต เป็นแหล่งเรียนรู้ และแหล่งศึกษาวิจัย สร้างองค์ความรู้ในทางพฤกษศาสตร์ ทั้งในและต่างประเทศ เพื่อเป็นสถาบันแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาการด้านพฤกษศาสตร์ และการใช้ประโยชน์จากพรรณไม้ป่าชายเลนที่เหมาะสม และเป็นการส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ นอกจากนี้ ยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจในทางธรรมชาติของประชาชน เพื่อเป็นแหล่งสร้างกิจกรรมที่หลากหลายของนักวิทยาศาสตร์ ธรรมชาติ และร่วมทำงานกับสถาบันการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ เพื่อเป็นศูนย์เครือข่ายในการอนุรักษ์พรรณ ไม้ป่าชายเลน ร่วมกับสมาคมป่าชายเลนนานาชาติ ซึ่งมีสมาชิกอยู่ 93 ประเทศ ที่มีป่าชายเลนทั่วโลก

4. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนคลองน้ำเค็มทันใจ ตั้งอยู่ที่ ตำบลคลองน้ำเค็ม อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี เริ่มจากการรวมตัวกันของคนในชุมชนตั้งแต่ปี 2555 โดยสมาชิกส่วนใหญ่มีอาชีพทำสวนผลไม้ ในขณะที่ผลไม้มิมีราคาถูก ทำให้สมาชิกในกลุ่มมองหาทางออกในการแก้ไขปัญหา โดยเล็งเห็นถึงวัตถุดิบที่มีอยู่ในท้องถิ่น และสมาชิกทุกคนในกลุ่มมีสวนผลไม้ ทางกลุ่มจึงมีแนวคิดที่จะนำผลไม้ที่มีอยู่ในชุมชนมาแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ปัจจุบันมีสมาชิก 3๙ คน มีวิสัยทัศน์หลักด้าน “สืบสานภูมิปัญญา เพิ่มมูลค่าผลผลิต เสริมรายได้ แก่ชุมชน มุ่งพัฒนาผลิตภัณฑ์สู่สากล” โดยผลิตภัณฑ์แต่ละอย่างจะเน้นความแปลกใหม่ เพื่อให้เกิดความโดดเด่น เป็นเอกลักษณ์ ผสมผสานกับภูมิปัญญาบรรพบุรุษเพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้า มุ่งเน้นเป็นอาหารกรอบแห้ง สามารถรับประทานได้สะดวกสบายขึ้น ภายใต้แบรนด์ “คุณยายยกกำลัง 2” วางขายตามร้านของฝากในเขต จังหวัดจันทบุรี อาทิ ปูอบโอ่ง ต้มยำทุเรียน ปลากระพงอบกระวาน มังคุดอบน้ำผึ้ง ชีสมังคุด ชีสมังคุดอบเนย มังคุดกวน ซอสมังคุดผสมน้ำผึ้ง คุกกี้มังคุด เมี่ยงทุเรียน แครกเกอร์ทุเรียน ชีสหน้าทุเรียนกรอบ ข้าวกรอบหน้า ทุเรียน และทุเรียนหิมะ อีกทั้งยังมีผลิตภัณฑ์ต้มยำโป๊ะแตก วางจำหน่ายที่คิงเพาเวอร์ ได้รับความนิยมนอย่างมาก นอกจากนี้ สถานที่ผลิตและผลิตภัณฑ์ผ่านมาตรฐาน ออย. ได้รับรางวัล ออย. ควอลิตี้ อวอร์ด ในปี 2561 ประเภท ผลิตภัณฑ์สุขภาพชุมชน

การอบรมเชิงปฏิบัติการดังกล่าว เป็นตัวอย่างของการพัฒนาที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ครอบคลุมทั้ง 3 มิติของการพัฒนา ทั้งมิติด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ที่มีความสัมพันธ์ และพึ่งพาซึ่งกันและกัน การพัฒนาที่ยั่งยืนจะเกิดขึ้นในส่วนที่มีการพัฒนาเศรษฐกิจ การพัฒนาสังคมและมีการ ปกป้องสิ่งแวดล้อมด้วยในขณะเดียวกัน ซึ่งการพัฒนาดังกล่าว สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการวางแผนพัฒนา ประเทศ เพื่อให้เกิดความสมดุล อย่างต่อเนื่องและยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สรุปผลที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมหลักสูตร STRONG NESDC 2566
(ในระหว่างวันที่ 10-11 กรกฎาคม 2566 ณ จังหวัดระยอง และ จังหวัดจันทบุรี)

12. นายณภัทรพงศ์ วชิรวงศ์บุรี (กมส.)

1. เขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EECI) วจันท์ จังหวัดระยองและ
การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

เขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก หรือ EECi เป็นศูนย์กลาง นวัตกรรมแห่งใหม่บนพื้นที่ EEC มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ในวจันท์วัลเลย์ จ.ระยอง โดยมีเป้าหมายสำคัญในการช่วยยกระดับและพัฒนาอุตสาหกรรมเดิม รวมถึงการสร้างอุตสาหกรรมใหม่ (12 อุตสาหกรรมเป้าหมาย) ควบคู่กับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลอดจนนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

โดยมีการวางแผนการพัฒนาอย่างเป็นระบบตั้งแต่ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานโดยรอบ และการวางแผนการพัฒนาในพื้นที่ EECi โดยแบ่งเป็นระยะเวลาจนถึงปี 2573 ซึ่งมี Concept การพัฒนาคือ Economic Growth Inclusive Growth และ Green Growth EECi ใช้โครงสร้างพื้นฐานเป็นแกนกลางในการพัฒนาระบบนิเวศนวัตกรรม ใน 5 ด้านหลัก คือ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน วิจัยและนวัตกรรม การพัฒนากำลังคน ความร่วมมือในและต่างประเทศ และ วทน.เพื่อชุมชนและอุตสาหกรรม

โดยได้มีการแบ่งโซนทั้งโซนสำหรับการอยู่อาศัยและสนทนาการ โซนการศึกษา ซึ่งมีสถาบันการศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คือ โรงเรียนกำเนิดวิทย์ และสถาบันวิทยสิริเมธี และโซนนวัตกรรม โดย EECi เป็นศูนย์กลางนวัตกรรมเชื่อมโยงการวิจัยพัฒนาและการลงทุน เป็นโรงงานต้นแบบ สนามทดสอบ Sandbox พื้นที่สาธิตเทคโนโลยี และปรับเปลี่ยนเทคโนโลยีจากต่างประเทศ แหล่งศึกษาความเป็นไปได้ทางเทคนิคและเศรษฐศาสตร์

เป้าหมายที่สำคัญของ EECi คือการเป็น Service Catalog เพื่อยกระดับความสามารถของผู้ประกอบการไทยให้มีความเข้มแข็งด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึงการขยายผลงานวิจัยสู่เชิงพาณิชย์ และการพัฒนาต่อยอดเพื่อปรับปรุงเทคโนโลยีจากต่างประเทศให้มีความเหมาะสมกับการใช้งาน EECi จึงได้รวบรวมบริการเพื่อการเสริมศักยภาพอุตสาหกรรมด้วยเทคโนโลยีใน 5 ด้าน คือ บริการด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม บริการด้านวิเคราะห์ทดสอบและออกใบรับรอง บริการด้านการพัฒนาทักษะบุคลากรภาคเกษตรและอุตสาหกรรม บริการสนับสนุนธุรกิจเทคโนโลยีและการเข้าถึงสิทธิประโยชน์ และบริการพื้นที่เพื่อการวิจัยและนวัตกรรม

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม การพัฒนา EECi ในการส่งเสริมและต่อยอดอุตสาหกรรมที่ประเทศไทยมีศักยภาพสูง ควรคำนึงถึงผลประโยชน์ของการเติบโตทางเศรษฐกิจแบบกระจายตัวและการมีส่วนร่วมของชุมชนโดยรอบการใช้วัตถุดิบในพื้นที่ เพื่อไม่ก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงควรมีการประเมินความคุ้มค่าของการลงทุนใน EECi อย่างต่อเนื่อง เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาการใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี

ผลการดำเนินการของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีลักษณะ "สหวิทยาการ" (INTERDISCIPLINARY) โดยร่วมมือจากหลายหน่วยงานเพื่อสร้างรายได้และใช้ทรัพยากรท้องถิ่นหลายกิจกรรม ครอบคลุมถึงการรักษาสภาพป่าโดยการส่งเสริมการปลูกพืช และเลี้ยงสัตว์ที่สำคัญ คือ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำต่าง ๆ การเลี้ยงปลา และหอย เพื่อเผยแพร่แก่เกษตรกร การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำโดยเฉพาะอย่างยิ่งการเลี้ยงกุ้ง เพื่อที่จะยกระดับฐานะความเป็นอยู่ อาชีพของราษฎรบริเวณรอบอ่าวคุ้งกระเบน และพื้นที่ใกล้เคียงโดยมุ่งเน้นการพัฒนาด้านการประมง และการเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งเพื่อเป็นการเพิ่มผลผลิตของประเทศ และเป็นพื้นฐานของการพัฒนาด้านการประมง ตลอดจนพัฒนากิจกรรมทางด้านอื่น ๆ

สรุปผลที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมหลักสูตร STRONG NESDC 2566
(ในระหว่างวันที่ 10-11 กรกฎาคม 2566 ณ จังหวัดระยอง และ จังหวัดจันทบุรี)

ปัจจัยความสำเร็จของการพัฒนาศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน เนื่องจากประชาชนภาคประชาสังคม ภาคเอกชน และภาครัฐในพื้นที่ เห็นถึงประโยชน์ร่วมกัน มีเป้าหมายในการดำเนินงานที่ชัดเจน ทุกคนช่วยเหลือกัน และการมีภาคีเครือข่ายในการพัฒนาจากหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญแต่ละด้าน โดยมีการวางแผนการดำเนินงานร่วมกันซึ่งมีหน่วยงานในระดับพื้นที่ร่วมดำเนินการถึง 36 หน่วยงาน จาก 22 กรม/สำนักใน 7 กระทรวง โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นหน่วยงานกระทรวงหลักในการพัฒนา

3. สวนพฤกษศาสตร์ป่าชายเลนนานาชาติ ร.9 จังหวัดจันทบุรี

ได้พัฒนาขึ้นเพื่อเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และนับเป็นสวนพฤกษศาสตร์ป่าชายเลนแห่งแรกของโลก เพื่อเป็นแหล่งรวบรวมจัดแสดงพรรณไม้ป่าชายเลนจากพื้นที่ส่วนต่าง ๆ ของโลกและเป็นพิพิธภัณฑ์ที่มีชีวิต เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้และแหล่งศึกษาวิจัย สร้างองค์ความรู้ในทางพฤกษศาสตร์ทั้งในและต่างประเทศ เพื่อเป็นสถาบันแลกเปลี่ยน ความรู้ทางวิชาการ ด้านพฤกษศาสตร์ และการใช้ประโยชน์จากพรรณไม้ป่าชายเลนที่เหมาะสมและเป็นการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ (Sustainable Development Goals, SDGs) เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจทางธรรมชาติของประชาชน เพื่อเป็นแหล่งสร้างงานของนักวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ และร่วมทำงานกับสถาบันการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ และเพื่อเป็นศูนย์เครือข่ายในการอนุรักษ์พรรณพืชป่าชายเลนร่วมกับสมาคมป่าชายเลนนานาชาติซึ่งมีสมาชิก 93 ประเทศที่มีป่าชายเลนทั่วโลก

ประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินโครงการ ก่อให้เกิดการฟื้นฟูป่าชายเลนที่เคยถูกบุกรุก ครอบครอง ให้กลับมามีความอุดมสมบูรณ์อีกครั้ง อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มแหล่งอาศัย แหล่งวางไข่ และแหล่งอนุบาลสัตว์น้ำในป่าชายเลนอันเป็นแหล่งอาหารและแหล่งสร้างรายได้ที่สำคัญให้แก่ชุมชนชายฝั่งอีกด้วย เป็นแหล่งวิจัยเรียนรู้ร่วมกันของ ฝ่ายวิชาการและผู้สนใจทั้งในและต่างประเทศเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และแหล่งสร้างงานของนักวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แห่งใหม่ในพื้นที่

4. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มคลองน้ำเค็มทันใจ จังหวัดจันทบุรี

ตั้งอยู่ที่ ตำบลคลองน้ำเค็ม อำเภอแหลมงสิงห์ จังหวัด จันทบุรี สมาชิกส่วนใหญ่มีอาชีพทำสวนผลไม้ ในขณะที่ผลไม้มีราคาถูก ทำให้สมาชิกในกลุ่มมองหาทางออกในการแก้ไขปัญหา โดยเล็งเห็นถึงวัตถุดิบที่มีอยู่ในท้องถิ่น และสมาชิกทุกคนในกลุ่มมี คือ สวนผลไม้ ทางกลุ่มจึงมีแนวคิดที่จะนำผลไม้ที่มีอยู่ในชุมชนมาแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้าโดยผลิตภัณฑ์ แต่ละอย่างของกลุ่ม จะมุ่งเน้นเป็นอาหารกรอบแห้ง สามารถรับประทานได้สะดวกสบายขึ้น โดยมีกระบวนการผลิตตามแนวคิดหลักการสู่สังคมปลอด ขยะหรือของเสียเหลือศูนย์ (Zero Waste) โดยได้มีการผลิตสินค้าเป็นสินค้า OTOP และการได้นำสินค้าเข้าไปขายใน King Power

ปัจจัยความสำเร็จ มหาวิทยาลัยและหน่วยงานราชการในพื้นที่ มีบทบาทที่สำคัญในการช่วยเรื่องกระบวนการผลิต การจัดสรรงบประมาณ และการลดต้นทุนการผลิตโดยการใช้วิทยาศาสตร์มาช่วยในกระบวนการผลิต รวมถึงความสามัคคีในกลุ่มสมาชิก การประยุกต์ใช้สินค้าที่เป็นจุดเด่นในชุมชนให้เป็นประโยชน์ ความสามารถในการปรับตัวของวิสาหกิจชุมชน อาทิ การใช้พลังของคนรุ่นใหม่และคนรุ่นเก่าในการช่วยกันคิดผลิตภัณฑ์ การใช้ Social Media ในการทำการตลาดและประชาสัมพันธ์ รวมถึงมีการวางแผนการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายอย่างเป็นระบบ

สรุปผลที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมหลักสูตร STRONG NESDC 2566
(ในระหว่างวันที่ 10-11 กรกฎาคม 2566 ณ จังหวัดระยอง และ จังหวัดจันทบุรี)

13. นางสาวปฐมาวดี บรรจจุทรัพย์ (กบป.)

1. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน : เขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EECi) จังหวัดระยอง

EECi เป็นการลงทุนในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านนวัตกรรม ให้เป็นศูนย์กลางนวัตกรรมเชื่อมโยง การวิจัยพัฒนาและการลงทุน (ระหว่างสถาบันวิจัย อุทยานวิทยาศาสตร์ บริษัทข้ามชาติ/บริษัทขนาดใหญ่ รวมถึงกลุ่ม SMEs และ Startups ต่างๆ) เพื่อเป็นต้นแบบการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นเมืองนวัตกรรมและโครงสร้างพื้นฐานสำคัญ เน้น การสะสมการลงทุนและเทคโนโลยีขั้นสูง (เมืองนวัตกรรมชีวภาพ เมืองนวัตกรรมอาหาร เมืองนวัตกรรมระบบอัตโนมัติ หุ่นยนต์และระบบอัจฉริยะ เมืองนวัตกรรมการบินและอวกาศ และเครื่องกำเนิดแสงซินโครตรอน) ยกย่องศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ สร้างงาน สร้างรายได้ พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ ผ่าน 3 แนวทางการดำเนินงาน เพื่อสนับสนุน 6 อุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ ได้แก่ การร่วมสร้างมูลค่าเพิ่มภาคเกษตร (อุตสาหกรรมเกษตร สมัยใหม่ อุตสาหกรรมเชื้อเพลิงชีวภาพและเคมีชีวภาพ) การร่วมสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านอุตสาหกรรม (อุตสาหกรรม ระบบอัตโนมัติและอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ อุตสาหกรรมแบตเตอรี่ยานยนต์สมัยใหม่) และการร่วมพัฒนาอุตสาหกรรมอนาคต (อุตสาหกรรมการบินและอวกาศ อุตสาหกรรมเครื่องมือแพทย์)

2. การดำเนินงานตามหลักการทรงงานและแนวพระราชดำริของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี

- การดำเนินงานตามหลักการทรงงานและแนวพระราชดำริ เริ่มจาก “นภา” ผ่าน “ภูผา” สู่ “มหานคร” เป็นการพัฒนาจากยอดเขาสู่ท้องทะเล คำนึงถึงภูมิสังคม ความเป็นอยู่ของประชาชนและภูมิประเทศ
- ปัจจัยความสำเร็จของการดำเนินงานตามหลักการทรงงานและแนวพระราชดำริ
 - 1) เข้าใจ เข้าถึง รู้ลึกและมีการลงพื้นที่เพื่อให้รู้ถึงปัญหาที่แท้จริงของพื้นที่ก่อน
 - 2) เป็นโครงการที่เกิดขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาให้ประชาชนในพื้นที่ และเป็นโครงการที่มาจากปัญหาของประชาชน
 - 3) เป็นโครงการที่ต่อเนื่องยาวนาน

3. การดำเนินงานตามแนวพระราชดำริและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : สวนพฤกษศาสตร์ป่าชายเลนนานาชาติ ร.9 จังหวัดจันทบุรี

เมื่อ 10 พฤษภาคม 2564 ในหลวง ร.9 ทรงมีพระราชดำริถึงความสำคัญและประโยชน์ของป่าชายเลน และได้ทรงชี้ให้เห็นถึงปัญหาของการบุกรุกทำลายป่าชายเลนว่าจะเป็นการทำลายต่อระบบนิเวศของพื้นที่ชายฝั่งและอ่าวไทยอย่างมาก จึงควรให้มีการร่วมมือกันในทุกภาคส่วนในการป้องกัน อนุรักษ์ ขยายพันธุ์ พืช/สัตว์น้ำเพิ่มขึ้น ตลอดจนปลูกสร้างป่าชายเลนเพื่อฟื้นฟูระบบนิเวศของชายฝั่งและท้องทะเลของประเทศ

**สรุปผลที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมหลักสูตร STRONG NESDC 2566
(ในระหว่างวันที่ 10-11 กรกฎาคม 2566 ณ จังหวัดระยอง และ จังหวัดจันทบุรี)**

ความสำคัญของป้าชายเลน เป็นแหล่งรวมของความหลากหลายทางชีวภาพและห่วงโซ่อาหาร ช่วยรักษาความสมดุลของระบบนิเวศทางบกและระบบนิเวศชายฝั่งทะเล เป็นแหล่งรวมของปัจจัย 4 ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ ได้แก่ อาหาร ยา เครื่องนุ่งห่ม และที่อยู่อาศัย สำหรับชุมชนชายฝั่งและประเทศชาติ สนับสนุนเศรษฐกิจให้ชุมชนและประเทศผ่านการท่องเที่ยว และช่วยป้องกันผลกระทบจากสึนามิ

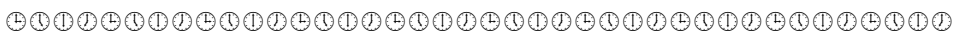
**1. ประสบการณ์การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลและอย่างมีจริยธรรม : วิสาหกิจชุมชนคลองน้ำเค็ม
ทันใจ จังหวัดจันทบุรี**

เป็นการรวมกลุ่มกันก่อตั้งเพื่อเป็นรายได้เสริมจากการประกอบอาชีพหลักของครอบครัว เกษตรกร ประกอบกับบรรเทาผลกระทบด้านรายได้ของครอบครัวจากปัญหาผลผลิตล้นตลาดเมื่อปี 2544 ได้แก่ มะพร้าว น้ำหอม ล้นตลาด ทุเรียนราคาตกต่ำ และขาดแรงงานเก็บเกี่ยวมังคุดทำให้มีมังคุดร่วงหล่นเป็นจำนวนมาก

ปัญหาดังกล่าวมักจะเกิดขึ้นอยู่แทบทุกปี และเป็นปัญหาที่ภาครัฐจะต้องเข้ามาช่วยแก้ไข เรื่อยมา เช่น การพยุงราคา หรือการที่ภาครัฐเข้ามารับซื้อผลผลิต ดังนั้นเกษตรกรจึงมีความคิดที่จะริเริ่มแก้ปัญหาเหล่านี้้อย่างยั่งยืน โดยมีแนวคิดที่ว่า “เกษตรกรต้องเปลี่ยนแนวคิดใหม่ โดยการพึ่งตนเอง นำผลผลิตทางการเกษตรไปแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าและมีการรวมกลุ่มกัน”

สำหรับการแปรรูปสินค้า มีแนวคิดที่ผลิตภัณฑ์ที่แปรรูปออกมาจะต้องไม่เหมือนใคร ต้องทำให้ผลิตภัณฑ์มีความแปลกใหม่ และต้องมีความโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ด้วย “การใช้ผลผลิตเกษตรที่มีมาแปรรูปผสมผสานกับภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ” เช่น จากเมี่ยงคำกรอบเป็นเมี่ยงทุเรียน มะม่วงกวนเป็นชีสมังคุด ทุเรียนทอดเป็นแครกเกอร์ทุเรียน ชีสทุเรียน เป็นต้น

ในส่วนของการจัดการทุน วิสาหกิจชุมชนคลองน้ำเค็มทันใจมีการจัดการเงินทุนอย่างวางเป็นระบบ ไม่มีการกู้เงินมาลงทุนแต่จะมีการระดมทุนโดยการระดมหุ้นจากสมาชิกคนละ 1,000 บาท/ครั้ง/ปี เพื่อใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนในการซื้อวัตถุดิบ จะมีการซื้อวัตถุดิบด้วยเงินสดในปริมาณที่ต้องการ แต่วัตถุดิบหลักจะรับของสมาชิกมาแปรรูปและจ่ายเงินคืนสมาชิกเมื่อจำหน่ายสินค้าได้ มีการใช้แรงงานจากสมาชิก และไม่กักตุนสินค้า ผลิตสินค้าตามคำสั่งซื้อ เน้นการขายสินค้าเป็นเงินสดเพื่อเป็นทุนหมุนเวียนในการผลิต

สรุปผลที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมหลักสูตร STRONG NESDC 2566
(ในระหว่างวันที่ 10-11 กรกฎาคม 2566 ณ จังหวัดระยอง และ จังหวัดจันทบุรี)

14. นายเทพฤทธิ์ ทองหอม (กทว.)

1. เขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EECI) วจันท์ ระยองและการบริหาร
งานตามหลักธรรมาภิบาลสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

1.1 เขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก หรือ EECi เป็นศูนย์กลาง นวัตกรรม
แห่งใหม่บนพื้นที่ EEC มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ในวจันท์วัลเลย์ จ.ระยอง โดยมีเป้าหมายสำคัญในการช่วย
ยกระดับและพัฒนาอุตสาหกรรมเดิม รวมถึงการสร้างอุตสาหกรรมใหม่ (12 อุตสาหกรรมเป้าหมาย) ควบคู่กับ
การส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลอดจนนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

โดยมีการวางแผนการพัฒนาอย่างเป็นระบบตั้งแต่ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานโดยรอบ และ
การวางแผนการพัฒนาในพื้นที่ EECi โดยแบ่งเป็นระยะเวลาจนถึงปี 2573 ซึ่งมี Concept การพัฒนาคือ
Economic Growth Inclusive Growth และ Green Growth EECi ใช้โครงสร้างพื้นฐานเป็นแกนกลางใน
การพัฒนาระบบนิเวศนวัตกรรม ใน 5 ด้านหลัก คือ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน วิจัยและนวัตกรรม การพัฒนา
กำลังคน ความร่วมมือในและต่างประเทศ และ วทน.เพื่อชุมชนและอุตสาหกรรม โดยได้มีการแบ่งโซนทั้งโซน
สำหรับการอยู่อาศัยและสำนักงาน โซนการศึกษา ซึ่งมีสถาบันการศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญด้านวิทยาศาสตร์
และเทคโนโลยี คือ โรงเรียนกำเนิดวิทย์ และสถาบันวิทยสิริเมธี และโซนนวัตกรรม โดย EECi เป็นศูนย์กลาง
นวัตกรรมเชื่อมโยงการวิจัยพัฒนาและการลงทุน เป็นโรงงานต้นแบบ สนามทดสอบ Sandbox พื้นที่สาธิต
เทคโนโลยี และปรับเปลี่ยนเทคโนโลยีจากต่างประเทศ แหล่งศึกษาความเป็นไปได้ทางเทคนิคและเศรษฐศาสตร์

1.2 เป้าหมายที่สำคัญของ EECi คือการเป็น Service Catalog เพื่อยกระดับความสามารถ
ของผู้ประกอบการไทยให้มีความเข้มแข็งด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึงการขยายผลงานวิจัยสู่เชิงพาณิชย์ และ
การพัฒนาต่อยอดเพื่อปรับปรุงเทคโนโลยีจากต่างประเทศให้มีความเหมาะสมกับการใช้งาน EECi จึงได้รวบรวมบริการ
เพื่อการเสริมศักยภาพอุตสาหกรรมด้วยเทคโนโลยีใน 5 ด้าน คือ บริการด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม บริการ
ด้านวิเคราะห์ทดสอบและออกใบรับรอง บริการด้านการพัฒนาทักษะบุคลากรภาคเกษตรและอุตสาหกรรม บริการ
สนับสนุนธุรกิจเทคโนโลยีและการเข้าถึงสิทธิประโยชน์ และบริการพื้นที่เพื่อการวิจัยและนวัตกรรม

1.3 ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม การพัฒนา EECi ในการส่งเสริมและต่อยอดอุตสาหกรรมที่ประเทศไทยมี
ศักยภาพสูง ควรคำนึงถึงผลประโยชน์ของการเติบโตทางเศรษฐกิจแบบกระจายตัวและการมีส่วนร่วมของชุมชน
โดยรอบ การใช้วัตถุดิบในพื้นที่ เพื่อไม่ก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงควรมีการ
ประเมินความคุ้มค่าของการลงทุนใน EECi อย่างต่อเนื่อง เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาการใช้จ่ายงบประมาณให้มี
ประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี

ผลการดำเนินการของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีลักษณะ
"สหวิทยาการ" (INTERDISCIPLINARY) โดยร่วมมือจากหลายหน่วยงานเพื่อสร้างรายได้และใช้ทรัพยากรท้องถิ่น
หลายกิจกรรม ครอบคลุมถึงการรักษาสภาพป่าโดยการส่งเสริมการปลูกพืช และเลี้ยงสัตว์ที่สำคัญ คือ การ
เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำต่าง ๆ การเลี้ยงปลา และหอย เพื่อเผยแพร่แก่เกษตรกร การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำโดยเฉพาะอย่าง
ยิ่งการเลี้ยงกุ้ง เพื่อที่จะยกระดับฐานะความเป็นอยู่ อาชีพของราษฎรบริเวณรอบอ่าวคุ้งกระเบน และพื้นที่
ใกล้เคียงโดยมุ่งเน้นการพัฒนาด้านการประมง และการเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งเพื่อเป็นการเพิ่มผลผลิตของประเทศ
และเป็นพื้นฐานของการพัฒนาด้านการประมง ตลอดจนพัฒนากิจกรรมทางด้านอื่น ๆ

สรุปผลที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมหลักสูตร STRONG NESDC 2566 (ในระหว่างวันที่ 10-11 กรกฎาคม 2566 ณ จังหวัดระยอง และ จังหวัดจันทบุรี)

ปัจจัยความสำเร็จของการพัฒนาศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน เนื่องจากประชาชน ภาคประชาสังคม ภาคเอกชน และภาครัฐในพื้นที่ เห็นถึงประโยชน์ร่วมกัน มีเป้าหมายในการดำเนินงานที่ชัดเจน ทุกคนช่วยเหลือกัน และการมีภาคีเครือข่ายในการพัฒนาจากหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญแต่ละด้าน โดยมีการวางแผนการดำเนินงานร่วมกันซึ่งมีหน่วยงานในระดับพื้นที่ร่วมดำเนินการถึง 36 หน่วยงาน จาก 22 กรม/สำนัก ใน 7 กระทรวง โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นหน่วยงานกระทรวงหลักในการพัฒนา

3. สวนพฤกษศาสตร์ป่าชายเลนนานาชาติ ร.9 จังหวัดจันทบุรี

ได้พัฒนาขึ้นเพื่อเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และนับเป็นสวนพฤกษศาสตร์ป่าชายเลนแห่งแรกของโลก เพื่อเป็นแหล่งรวบรวมจัดแสดงพรรณไม้ป่าชายเลนจากพื้นที่ส่วนต่าง ๆ ของโลกและเป็นพิพิธภัณฑ์ที่มีชีวิต เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้และแหล่งศึกษาวิจัย สร้างองค์ความรู้ในทางพฤกษศาสตร์ทั้งในและต่างประเทศ เพื่อเป็นสถาบันแลกเปลี่ยน ความรู้ทางวิชาการด้านพฤกษศาสตร์ และการใช้ประโยชน์จากพรรณไม้ป่าชายเลนที่เหมาะสมและเป็นการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ (Sustainable Development Goals, SDGs) เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจทางธรรมชาติของประชาชน เพื่อเป็นแหล่งสร้างงานของนักวิทยาศาสตร์ ธรรมชาติ และร่วมทำงานกับสถาบันการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ และเพื่อเป็นศูนย์เครือข่ายในการอนุรักษ์ พรรณพืชป่าชายเลนร่วมกับสมาคมป่าชายเลนนานาชาติซึ่งมีสมาชิก 93 ประเทศที่มีป่าชายเลนทั่วโลก

ประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินโครงการ ก่อให้เกิดการฟื้นฟูป่าชายเลนที่เคยถูกบุกรุก ครอบครอง ให้กลับมา มีความอุดมสมบูรณ์อีกครั้ง อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มแหล่งอาศัย แหล่งวางไข่ และแหล่งอนุบาลสัตว์น้ำในป่าชายเลนอันเป็นแหล่งอาหารและแหล่งสร้างรายได้ที่สำคัญให้แก่ชุมชนชายฝั่งอีกด้วย เป็นแหล่งวิจัยเรียนรู้ร่วมกันของ ฝ่ายวิชาการและผู้สนใจทั้งในและต่างประเทศเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และแหล่งสร้างงานของนักวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แห่งใหม่ในพื้นที่

4. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มคลองน้ำเค็มทันใจ จังหวัดจันทบุรี

ตั้งอยู่พื้นที่ ตำบลคลองน้ำเค็ม อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัด จันทบุรี สมาชิกส่วนใหญ่มีอาชีพทำสวนผลไม้ ในขณะที่ผลไม้มีราคาถูก ทำให้สมาชิกในกลุ่มมองหาทางออกในการแก้ไขปัญหา โดยเล็งเห็นถึงวัตถุดิบที่มีอยู่ในท้องถิ่น และสมาชิกทุกคนในกลุ่มมี คือ สวนผลไม้ ทางกลุ่มจึงมีแนวคิดที่จะนำผลไม้ที่มีอยู่ในชุมชนมาแปรรูป เพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้าโดยผลิตภัณฑ์ แต่ละอย่างของกลุ่ม จะมุ่งเน้นเป็นอาหารกรอบแห้ง สามารถรับประทานได้สะดวกสบายขึ้น โดยมีกระบวนการผลิตตามแนวคิดหลักการสู่สังคมปลอด ขยะหรือของเสียเหลือศูนย์ (Zero Waste) โดยได้มีการผลิตสินค้าเป็นสินค้า OTOP และการได้นำสินค้าเข้าไปขายใน King Power

ปัจจัยความสำเร็จ มหาวิทยาลัยและหน่วยงานราชการในพื้นที่ มีบทบาทที่สำคัญในการช่วยเรื่องกระบวนการผลิต การจัดสรรงบประมาณ และการลดต้นทุนการผลิตโดยการใช้วิทยาศาสตร์มาช่วยในกระบวนการผลิต รวมถึงความสามัคคีในกลุ่มสมาชิก การประยุกต์ใช้สินค้าที่เป็นจุดเด่นในชุมชนให้เป็นประโยชน์ ความสามารถในการปรับตัวของวิสาหกิจชุมชน อาทิ การใช้พลังของคนรุ่นใหม่และคนรุ่นเก่าในการช่วยกันคิดผลิตภัณฑ์ การใช้ Social Media ในการทำการตลาดและประชาสัมพันธ์ รวมถึงมีการวางแผนการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายอย่างเป็นระบบ

สรุปผลที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมหลักสูตร STRONG NESDC 2566
(ในระหว่างวันที่ 10-11 กรกฎาคม 2566 ณ จังหวัดระยอง และ จังหวัดจันทบุรี)

15. นางจันทร์เพ็ญ พัยคมเกษม (สกก.)

1. เขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor of Innovation (“EECI”)) ได้ริเริ่มขึ้น เพื่อให้เป็นศูนย์กลางของการพัฒนา 10 อุตสาหกรรมเป้าหมายที่เป็นกลไกในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่ออนาคต ตามนโยบายรัฐบาลที่ได้กำหนดนโยบายและทิศทางการพัฒนาประเทศไทยไปสู่ “ประเทศไทย 4.0” ที่มีนวัตกรรมเป็นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ โดยดำเนินการใน 3 จังหวัดภาคตะวันออก คือ ชลบุรี ระยอง และฉะเชิงเทรา

การพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศในระยะยาวและตอบสนองต่อบริบทโลกที่เปลี่ยนแปลงไปได้นั้น จำเป็นจะต้องพัฒนาอุตสาหกรรมหลักของประเทศให้เป็นอุตสาหกรรมขั้นสูงที่เน้นการใช้เทคโนโลยี ซึ่งขณะนี้ จำเป็นต้องนำมาปรับเปลี่ยนเทคโนโลยีขั้นสูง (Technology Localization) ให้สอดคล้องกับความต้องการของอุตสาหกรรมและตลาดในประเทศและภูมิภาคก่อน

แนวคิดการพัฒนา EECi ให้เป็นโครงสร้างพื้นฐานด้านนวัตกรรม เพื่อรองรับการขยายผลงานวิจัย การทดสอบการสาธิตเทคโนโลยี การประเมินความเป็นไปได้ทั้งในเชิงเทคโนโลยีและเชิงเศรษฐศาสตร์ รวมถึงการปรับเปลี่ยนเทคโนโลยีขั้นสูงจากต่างประเทศมาสู่การใช้ประโยชน์จริงใน 6 กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย ได้แก่ (1) นวัตกรรมเกษตร (2) ไบโอรีไฟเนอรี (3) แบตเตอรี่ประสิทธิภาพสูงและการขนส่งสมัยใหม่ (4) ระบบอัตโนมัติหุ่นยนต์และอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ (5) เทคโนโลยีการบินและอากาศยานไร้คนขับ และ (6) เครื่องมือแพทย์บนพื้นที่กว่า 3,454 ไร่ ในวังจันทร์วัลเลย์ จังหวัดระยอง โดยสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ได้รับมอบหมายเป็นหน่วยงานหลักในการบริหารจัดการพื้นที่ร่วมกับหน่วยงานพันธมิตรในทุกภาคส่วน

EECI ได้รับการออกแบบให้เป็นระบบนิเวศนวัตกรรมชั้นนำ (Innovation Ecosystem) ที่จะมีโครงสร้างพื้นฐานด้านนวัตกรรมชั้นนำสำหรับการวิเคราะห์ ทดสอบและการขยายผล ห้องปฏิบัติการวิจัยของภาครัฐและเอกชน ศูนย์วิจัยของบริษัทเอกชนไทยและบริษัทข้ามชาติ หน่วยบ่มเพาะเทคโนโลยีชั้นนำและนักลงทุน และผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็ก รวมทั้งผู้ให้บริการเทคโนโลยีที่มาจัดตั้งบริษัทและทำงานร่วมกันอยู่ในพื้นที่ เพื่อให้ไออีซีโอสามารถทำงานร่วมกับสถาบันการศึกษา สถาบันวิจัย ภาคอุตสาหกรรม และชุมชน และเพื่อการต่อยอดไปสู่การใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์และยกระดับความสามารถของภาคอุตสาหกรรมและชุมชนได้ประสบความสำเร็จ และถือเป็นหนึ่งในโครงการสำคัญระดับประเทศ ซึ่งได้เริ่มดำเนินการก่อสร้างอาคารสำนักงานใหญ่ไออีซีโอ (ระยะที่ 1) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2562 โดยปัจจุบัน มีความคืบหน้าในการดำเนินการ คือ ได้ก่อสร้างกลุ่มอาคารสำนักงานใหญ่ไออีซีโอ และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยี ได้แก่

- **เมืองนวัตกรรมชีวภาพ (BIOPOLIS)** ซึ่งปัจจุบันอยู่ในระหว่างการพัฒนาโรงงานต้นแบบไบโอรีไฟเนอรี (Biorefinery) ซึ่งจะเป็นโครงสร้างพื้นฐานที่จะส่งเสริมการแปรรูปชีวมวล รวมถึงวัสดุเหลือทิ้งทางการเกษตรที่มีมูลค่าต่ำไปสู่สารสกัดที่มีมูลค่าสูงนำไปใช้ในอุตสาหกรรมชีวภัณฑ์ อุตสาหกรรมยา อาหารเสริม และเครื่องสำอางได้ โดยคาดว่าจะแล้วเสร็จและเปิดให้บริการได้ในต้นปี พ.ศ. 2567 ปลูกพืชและโรงงานผลิตพืช (Smart Green house) เพื่อทดลองปลูกพืชสมุนไพรในสภาพแวดล้อมที่มีการควบคุมและจะจัดทำศูนย์สาธิตเกษตรอัจฉริยะ (Smart Farming Demo Site) ใน 3 จังหวัด ร่วมกับภาครัฐ เอกชน และชุมชน

- **เมืองนวัตกรรมระบบอัตโนมัติ หุ่นยนต์ และระบบอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ (ARIPOLIS)** ซึ่งในปีนี้ได้เริ่มพัฒนาศูนย์นวัตกรรมการผลิตยั่งยืน (Sustainable Manufacturing Center) เพื่อสาธิตสายการผลิตที่ใช้เทคโนโลยีการผลิต 4.0 ให้เป็นสถานที่พัฒนา/ทดลองทดสอบความเข้ากันได้ของอุปกรณ์และระบบต่าง ๆ ก่อนนำไปใช้งานจริงในภาคอุตสาหกรรม รวมถึงเป็นแหล่งพัฒนากำลังคน ให้คำปรึกษาแก่ภาคอุตสาหกรรม และบริการจับคู่ความต้องการเทคโนโลยีและผู้ให้บริการอีกด้วย

สรุปผลที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมหลักสูตร STRONG NESDC 2566
(ในระหว่างวันที่ 10-11 กรกฎาคม 2566 ณ จังหวัดระยอง และ จังหวัดจันทบุรี)

- เมืองนวัตกรรมการบินและอวกาศ (SPACE INNOPOLIS) ได้ร่วมกับพันธมิตรเพื่อพัฒนาพื้นที่ทดลองและทดสอบอากาศยานไร้คนบิน (UAV Sandbox) ขึ้นในวังจันทร์วัลเลย์ และอยู่ในระหว่างพัฒนาความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ เพิ่มเติม เพื่อดึงดูดให้นักวิจัยมาทดสอบที่พื้นที่ทดลอง (Sandbox) นี้

- เครื่องกำเนิดแสงซินโครตรอน (Synchrotron Light Source) เครื่องที่สองของประเทศไทยซึ่งเป็นเครื่องเร่งอนุภาคที่เปรียบเสมือนกล้องจุลทรรศน์ขนาดใหญ่ที่สามารถใช้ประโยชน์ในการวิจัยในระดับโมเลกุล

นอกจากนี้ EECi ยังมีแพลตฟอร์มสนับสนุนผู้ประกอบการและชุมชนที่ได้เริ่มดำเนินการไปบ้างและกำลังจะก้าวไปสู่การเป็นเขตนวัตกรรมชั้นนำ โดยปัจจัยแห่งความสำเร็จในระยะต่อไป คือ ต้องเร่งดึงดูดผู้มีความสามารถสูงเข้ามาเพิ่มเติมใน EECi ดึงดูดสถาบันวิจัยชั้นนำของต่างประเทศให้เข้ามาเปิดศูนย์ความเป็นเลิศในประเทศไทย การทำงานกับภาคอุตสาหกรรมเพื่อร่วมลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานสำคัญเพิ่มเติมเพื่อยกระดับขีดความสามารถของภาคอุตสาหกรรม รวมไปถึงการสร้างการยอมรับจากผู้ที่มีส่วนได้เสียและชุมชนในพื้นที่ เป็นต้น

2. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ความเป็นมา เริ่มก่อตั้งตามพระราชดำริรัชกาลที่ 9 ในคราวที่เสด็จพระราชดำเนินประกอบพิธีเปิดพระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ที่จังหวัดจันทบุรี เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม พ.ศ.2524 โดยมีพระราชดำริแก่ผู้ว่าราชการจังหวัดจันทบุรี "ให้พิจารณาพื้นที่ที่เหมาะสมจัดทำโครงการพัฒนาด้านอาชีพการประมง และการเกษตรในเขตพื้นที่ดินชายฝั่งทะเลจันทบุรี" และได้พระราชทานเงินที่ราษฎรจังหวัดจันทบุรีได้ร่วมทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายโดยเสด็จพระราชกุศลในโอกาสดังกล่าว เป็นทุนริเริ่มดำเนินการ ต่อมาเมื่อวันที่ 30 ธันวาคม พ.ศ. 2524 ได้มีพระราชดำริเพิ่มเติม ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน "ให้พิจารณาจัดหาพื้นที่ป่าสงวนเสื่อมโทรม หรือพื้นที่สาธารณประโยชน์เพื่อจัดตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนา เช่นเดียวกับศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อน ให้เป็นศูนย์ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาในเขตที่ดินชายทะเล

ที่ตั้งโครงการและพื้นที่ดำเนินการ ตั้งอยู่ที่ตำบลคลองขุด อำเภอกาบัง จังหวัดจันทบุรี ครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของ อำเภอกาบัง ตำบลคลองขุด และกิ่งอำเภอนายายอาม คือ ตำบลสนามไชย และมีพื้นที่ดำเนินการและพื้นที่ขยายผลฯ ครอบคลุม 33 หมู่บ้าน ประมาณ 84,493 ไร่ แบ่งเป็น 1) พื้นที่ศูนย์กลาง บริเวณอ่าวคุ้งกระเบน และหมู่บ้านรอบศูนย์ 4,000 ไร่ 2) พื้นที่ขยายผล เป็นพื้นที่ราบลุ่มตอนในของแผ่นดิน มีเนื้อที่ประมาณ 80,493 ไร่

วัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษารูปแบบการจัดการทรัพยากรชายฝั่งอย่างยั่งยืน (2) เป็นศูนย์กลางในการอบรมและเผยแพร่ผลการศึกษาดูงานการจัดการทรัพยากรชายฝั่ง ให้แก่ส่วนราชการและภาคเอกชนทั่วไป (3) ยกกระดับฐานะความเป็นอยู่ อาชีพของราษฎรบริเวณรอบอ่าวคุ้งกระเบน และ พื้นที่ใกล้เคียง (4) พัฒนาด้านการประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งเพื่อเป็นการเพิ่มผลผลิตของประเทศ และเป็นพื้นฐานของการพัฒนาด้านการประมง ตลอดจนพัฒนากิจกรรม ทางด้านอื่น ๆ ควบคู่ไปด้วย (5) อนุรักษ์สภาพแวดล้อมและคุณภาพทางธรรมชาติให้คงลักษณะพิเศษของพื้นที่ไว้ (6) สนับสนุนการปฏิบัติงานของศูนย์ฯ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปตามแผนงาน/โครงการ และเป็นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จนเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นที่รู้จักมากขึ้น

วิธิดำเนินการพัฒนาจากยอดเขาสู่ท้องทะเล : รูปแบบสอดคล้องกับสภาพ “ภูมิสังคม” หรือ “การพัฒนาเชิงพื้นที่” การพัฒนาจะต้องเป็นไปตามขั้นตอน โดยการทำให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง ต่อด้วยให้สามารถพึ่งตนเองได้ ในขณะที่จะต้องอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมความรู้เทคนิควิชาการสมัยใหม่ไปพร้อมๆ กัน และต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์และสังคมวิทยาของแต่ละท้องถิ่นที่มีความแตกต่างกันตามภูมิประเทศทางภูมิศาสตร์

สรุปผลที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมหลักสูตร STRONG NESDC 2566 (ในระหว่างวันที่ 10-11 กรกฎาคม 2566 ณ จังหวัดระยอง และ จังหวัดจันทบุรี)

ศูนย์ศึกษา ได้ศึกษาโดยเน้นเรื่องน้ำเป็นสำคัญ “จากนภา ผ่านภูผา สู่มหานคร” ในด้านต่างๆ ดังนี้

1. ด้านอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ : ตั้งงานเขตห้ามล่าสัตว์ป่าคู้กระเบน เพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูป่าต้นน้ำลำธาร โดยน้อมนำแนวพระราชดำริ “การปลูกป่าในใจคน” ให้ความรู้ จิตสำนึก และการมีส่วนร่วมปลูกป่าทดแทน โดยใช้พันธุ์ไม้ดั้งเดิม ในส่วนของบริเวณร่องน้ำ ได้จัดทำ “ฝายชะลอความชุ่มชื้น” เพื่อช่วยลดความรุนแรงของกระแสน้ำและสร้างความชุ่มชื้นให้ป่าไม้ให้เสื่อมโทรมเป็นการคืนความสมบูรณ์ของป่า
2. ด้านส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร ดังนี้ (1) บริเวณพื้นที่ราบเชิงเขา จนถึงรอยต่อกับป่าชายเลน โดยการขยายผลองค์ความรู้สู่เกษตรกร ยึดหลักการเน้นการผลิตให้ “พอมีพอกิน” เหลือจำหน่ายและสนับสนุนให้ เกษตรกรรวมกลุ่ม เพื่อเกิดความเข้มแข็งในชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (2) การแปรรูปผลผลิตประมงและการเกษตร : ส่งเสริมให้กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแปรรูปผลผลิตประมงและการเกษตรไปจำหน่ายนักท่องเที่ยวและส่งไปที่ร้านภัทรพัฒน์ “มูลนิธิชัยพัฒนา” เพื่อสร้างรายได้เสริม
3. จัดตั้งศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง : จำนวน 12 แห่ง และจุดเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง 10 แห่ง ให้เกษตรกรที่ประสบความสำเร็จทำหน้าที่ถ่ายทอดองค์ความรู้ แนวคิด และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ให้ประชาชนทั่วไป
4. ด้านส่งเสริมและพัฒนาการประมง 1) มีการจัดสรรที่ดินทำกินและส่งเสริมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง 2) มีการพัฒนาระบบชลประทานน้ำเค็มเพื่อการเลี้ยงกุ้งทะเล มีการศึกษาพัฒนาการเลี้ยงกุ้งทะเลด้วยระบบชลประทานน้ำเค็ม แยกน้ำดีกับน้ำเสียออกจากกัน ปัจจุบันกลุ่มเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ยังช่วยกันปลูกป่าชายเลน และ 3) มีระบบการจัดการของเสีย ก่อนปล่อยลงสู่อ่างคู้กระเบน
5. ด้านอนุรักษ์ฟื้นฟูป่าชายเลนและหญ้าทะเล โดย 1) อนุรักษ์ป่าชายเลนรอบอ่าวคู้กระเบน ที่เหลืออยู่บนเนื้อที่ 610 ไร่ ส่งเสริมให้ปลูกป่าชายเลนเพิ่ม 490 ไร่ 2) อนุรักษ์และจัดการหญ้าทะเล เพื่อเป็นแหล่งอนุบาลสัตว์น้ำวัยอ่อน และแหล่งอาหารของพะยูน และสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม
6. ด้านการเพิ่มทรัพยากรสัตว์น้ำชายฝั่ง โดย 1) การปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ เช่น กุ้งกุลาดำ แห้วขาว ปลากระพงขาว ปลากระรัง ปูม้า ปูทะเล ปลาอังกูร หอยหวาน และหอยขดตื้น 2) สร้างแหล่งพ่อแม่พันธุ์หอยนางรม เพื่อเพิ่มปริมาณลูกหอย และเมื่อโตนำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ เช่น ข้าวเกรียบ และน้ำพริกเผาหอยนางรม 3) จัดทำโครงการธนาคารปูม้า โดยมีการรวบรวมแม่พันธุ์มาเพาะฟัก ก่อนปล่อยลงอ่าวคู้กระเบน และ 4) อนุรักษ์ปะการังเทียมบริเวณอ่าวคู้กระเบนและพื้นที่ใกล้เคียง เพื่อรักษาสมดุลของระบบนิเวศนิตใต้ท้องทะเล
7. ด้านการท่องเที่ยวเชิงพัฒนา นอกจากพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนให้ดีขึ้น และพัฒนาตามแนวพระราชดำริ โดยช่วยกันอนุรักษ์ ฟื้นฟูธรรมชาติสิ่งแวดล้อมแล้ว ศูนย์มีการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงพัฒนา ในรูปแบบคณะศึกษาดูงาน เพื่อให้รับความรู้ในการประกอบอาชีพ และความเพลิดเพลินในระหว่างดูงานอีกด้วย

3. สวนพฤกษศาสตร์ป่าชายเลนนานาชาติ ร.9 จังหวัดจันทบุรี

เพื่อเรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาท จากพระราชกรณียกิจในรัชกาลที่ 9 ในเรื่องการปลูกยางนาขยายผลเป็นป่าสาธิตในการจัดการทรัพยากรป่าไม้ การอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพป่าที่เสื่อมโทรม และน้อมนำพระราชดำริในเรื่องการรักษาฐานทรัพยากรของประเทศในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ทรงสืบทอดพระราชภาระในรัชกาลที่ 9 สู่ปฏิบัติ รวมทั้งเพื่อเฉลิมพระเกียรติ รัชกาลที่ 9 เนื่องในวโรกาสมหามงคลเฉลิมฉลองวโรกาสสมบัตินครบ 70 ปี ในวันที่ 9 มิถุนายน 2559 และเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในวโรกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ ในวันที่ 12 สิงหาคม 2559 คณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ร่วมกับกระทรวงทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมทรัพยากรทางทะเลและ

**สรุปผลที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมหลักสูตร STRONG NESDC 2566
(ในระหว่างวันที่ 10-11 กรกฎาคม 2566 ณ จังหวัดระยอง และ จังหวัดจันทบุรี)**

ชายฝั่งได้จัดทำโครงการพลิกฟื้นคืนป่าชายเลนสู่ธรรมชาติ จัดทำโครงการสวนพฤกษศาสตร์ป่าชายเลนนานาชาติ ร.9 พื้นที่ป่าชายเลนบริเวณ จังหวัดจันทบุรีเนื้อที่ประมาณ 500 ไร่เพื่อรวบรวมพรรณไม้ป่าชายเลนจากทั่วโลกให้เป็น ศูนย์รวบรวมความหลากหลายพรรณไม้ป่าชายเลน และเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้และการศึกษาวิจัยให้แก่หน่วยงาน ภาครัฐ สถาบันการศึกษา บุคคลที่สนใจทั้งในและต่างประเทศ โดยมีเป้าหมายเพื่อเป็นสวนพฤกษศาสตร์ป่าชายเลน แห่งแรกที่รวบรวมพรรณไม้ป่าชายเลนจากทั่วโลก เป็นแหล่งวิจัยเรียนรู้ร่วมกันของฝ่ายวิชาการและผู้สนใจทั้งในและ ต่างประเทศเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และแหล่งสร้างงานของนักวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง

พื้นที่ดำเนินการ บ้านเสม็ดงาม หมู่ที่ 10 ตำบลหนองบัว อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี เนื้อที่ ประมาณ 518 ไร่ และอาจขยายถึงท้องที่บ้านอิเทพ หมู่ 3 ตำบลบางชัน อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรีอีกด้วย

วิธีการดำเนินงาน แบ่งเป็น 2 ระยะ ได้แก่ ระยะการเตรียมความพร้อม และระยะการปรับปรุงภูมิทัศน์ ก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกในพื้นที่ในพื้นที่ 518 ไร่ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการ จะแล้วเสร็จภายใน วันที่ 30 กันยายน 2566 โดยมีหน่วยงานรับผิดชอบ ได้แก่ (1) สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งชาติ (2) กระทรวง ทหารยุทธศาสตร์ชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

4. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มคลองน้ำเค็มทันใจ

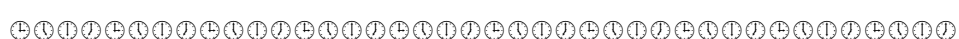
สถานที่ตั้ง ที่ตำบลคลองน้ำเค็ม อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี

ความเป็นมา เพื่อแก้ปัญหาอย่างยั่งยืน ในด้านราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ ลดการพึ่งพาภาครัฐหันมาพึ่งพา ตนเอง โดยนำผลผลิตทางการเกษตรมาแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า และเกิดการรวมกลุ่มกัน มอบหมายหัวหน้าแผนก รับผิดชอบซึ่งทุกคนสามารถทำแทนกันได้ สายการผลิตแบ่งเป็น 3 กิจกรรม ออกตามวัตถุประสงค์หลักๆ ของชุมชน ได้แก่ มังคุด ทุเรียน และอาหารทะเล ที่สำคัญหลักคิดของการแปรรูปผลิตภัณฑ์มีหลักการว่าต้องไม่เหมือนใคร ต้องมีความแปลกใหม่ โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์เฉพาะ ด้วยการใช้ผลผลิตแปรรูปผสมผสานกับภูมิปัญญาของบรรพ บุรุษ เช่น เมี่ยงคำกรอบเป็นเมี่ยงทุเรียน มังคุดกวนเป็นชีสมังคุด ทุเรียนทอดเป็นแครกเกอร์ทุเรียน ชีสทุเรียน ทุเรียนกวนเป็นชีสไส้หอมทอง เป็นต้น

วัตถุประสงค์ ได้แก่ (1) สมาชิกมีอุดมการณ์ร่วมกันด้วยความสมัครใจและสามัคคี (2) ต้องการหารายได้ เพิ่มเพื่อช่วยเหลือครอบครัวในเวลาว่างหลังอาชีพหลัก (3) เพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตรและสร้าง ผลิตภัณฑ์ใหม่เป็นเอกลักษณ์ท้องถิ่น และ (4) เป็นศูนย์การเรียนรู้แก่นักศึกษาและบุคคลทั่วไป

วิธีการจัดการ ดำเนินการตามหลักธรรมาภิบาลในแต่ละด้านมีการกำหนดโครงสร้าง ฝังการดำเนินธุรกิจ แผนภูมิ กระบวนการและข้อตกลงไว้อย่างชัดเจน ได้แก่ (1) ด้านบุคลากรกลุ่ม มีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหาร เพื่อการประชุมชี้แจงและสร้างความเข้าใจร่วมกัน มีกฎระเบียบ ข้อบังคับ ข้อตกลงการอยู่ร่วมกันไว้อย่างชัดเจน มีการจัดระบบสวัสดิการ (2) ด้านผลผลิต ผลิตภัณฑ์ แหล่งวัตถุดิบ และแหล่งจำหน่าย และ (3) ด้านแหล่ง เงินทุน อาทิ การระดมทุน การจัดการทุน และงบประมาณภาครัฐที่ให้การสนับสนุน

การน้อมนำแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน หลักคิด/ความคิดริเริ่ม ใช้หลัก “การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง พัฒนาด้วยการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ และสร้างมูลค่าเพิ่ม จากฐานทรัพยากรภูมิปัญญาท้องถิ่น” โดยนำนวัตกรรมเข้ามาผสมผสานในผลิตให้เกิดความโดดเด่น แปลกใหม่ โดยยึดหลัก 4 ข้อ เรามีอะไร ทำอะไรได้บ้าง ขายให้ใครเพื่อกำหนดเป้าหมาย และวางแผนการตลาด และขายที่ไหน เพื่อหาตำแหน่งของตลาดที่จะจำหน่ายตรงเป้าหมาย

สรุปผลที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมหลักสูตร STRONG NESDC 2566
(ในระหว่างวันที่ 10-11 กรกฎาคม 2566 ณ จังหวัดระยอง และ จังหวัดจันทบุรี)

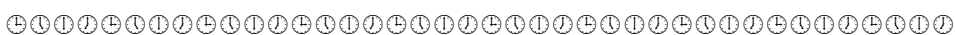
16. นายพันธ์สิทธิ์ เจริญพาณิชย์พันธ์ (กปร.)

ผลจากการลงพื้นที่ในกิจกรรมหลักสูตร STRONG NESDC 2566 ณ จังหวัดจันทบุรีและจังหวัดระยอง ทำให้ได้รับทราบถึงความคืบหน้าของเขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EECi) ซึ่งเป็นหนึ่งในนโยบายการพัฒนาสำคัญของรัฐบาล และความสำคัญของป่าชายเลนที่มีต่อระบบนิเวศทางธรรมชาติและการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยสามารถแบ่งเป็นประเด็นที่สามารถนำไปปรับใช้และต่อยอดกับภารกิจงานของ กองยุทธศาสตร์และประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ (กปร.) ได้ดังนี้

1. เป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าหรือวัตถุดิบในพื้นที่ เนื่องด้วยปัจจุบันหลายกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศในระดับอนุภูมิภาคที่ กปร. ประสานและขับเคลื่อนอยู่ อาทิ แผนงานความร่วมมือทางเศรษฐกิจ 6 ประเทศในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (GMS) และแผนงานการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย (IMT-GT) มีการเน้นย้ำถึงความสำคัญของการพัฒนาทางเศรษฐกิจโดยใช้ประโยชน์จากการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ดังนั้นการที่ได้มาความคืบหน้าของโครงการ EECi จึงทำให้ได้เห็นถึงการดำเนินการที่เกิดขึ้นจริงและเห็นผลอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น อาทิ การบูรณาการเทคโนโลยีการเกษตรสมัยใหม่ที่น่าสนใจกับสวนทุเรียนและสามารถใช้เป็นกรณีตัวอย่างให้ประเทศสมาชิกในแผนงานดังกล่าวได้มาเยี่ยมชมและหารือความร่วมมือระหว่างกันได้ต่อไป นอกจากนี้ อาจต่อยอดความร่วมมือระหว่างกันได้ เนื่องจากประเทศสมาชิกเหล่านี้ โดยเฉพาะใน GMS มีพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ที่จะเชื่อมโยงกับโครงการต่าง ๆ ใน EEC ได้

2. ความมุ่งมั่นต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่งทะเลและป่าชายเลน เนื่องด้วยปัจจุบันหลายประเทศทั่วโลกหันมาให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์และคุ้มครองทรัพยากรชายฝั่งทะเล โดยเฉพาะป่าชายเลนมากขึ้น เนื่องจากมีผลการศึกษายืนยันแล้วว่ามมีบทบาทสำคัญต่อการลดภาวะโลกร้อน และยังช่วยป้องกันภัยพิบัติทางธรรมชาติได้อีกด้วย ดังนั้นการที่ประเทศไทยได้มีการก่อสร้างสวนพฤกษศาสตร์ป่าชายเลนนานาชาติ ร.9 ขึ้น ณ จังหวัดจันทบุรี จึงเป็นสิ่งที่บ่งชี้สำคัญว่าประเทศไทยให้ความสำคัญกับการผลักดันเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่งทะเล และยินดีร่วมกับประชาคมระหว่างประเทศในการผลักดันเรื่องดังกล่าว โดยเฉพาะการศึกษาและเผยแพร่เรื่องพันธุ์ไม้ของป่าชายเลน ซึ่งภายในศูนย์ฯ ได้มีแผนจะนำพันธุ์ไม้จากต่างประเทศมาจัดแสดงอีกด้วย

3. เป็นแบบอย่างสำหรับการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) สู่การปฏิบัติ เนื่องด้วยการผลักดันเรื่อง SDGs เป็นการมุ่งพัฒนาที่คำนึงถึงความสมดุลทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง ทำให้การนำเนื้อหาดังกล่าวไปนำเสนอหรือบรรยายอาจยังไม่เห็นภาพสำหรับคนทั่วไป ดังนั้นการได้ลงพื้นที่ดูในกิจกรรมของ STRONG NESDC จึงทำให้ กปร. มีเนื้อหาและกรณีศึกษาจากพื้นที่จริงเพื่อใช้ในการนำเสนอได้มากขึ้น อาทิ เขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EECi) จังหวัดระยอง ซึ่งเชื่อมโยงกับ SDG เป้าหมายหลักที่ 9 (โครงสร้างพื้นฐาน นวัตกรรม และอุตสาหกรรม) สวนพฤกษศาสตร์ป่าชายเลนนานาชาติ ร.9 จังหวัดจันทบุรีที่เชื่อมโยงกับเป้าหมายหลักที่ 14 (ทรัพยากรทางทะเล) และวิสาหกิจชุมชนคนคลองน้ำเค็มพันใจ จังหวัดจันทบุรี ที่เชื่อมโยงกับเป้าหมายหลักที่ 8 (งานที่มีคุณค่าและการเติบโตทางเศรษฐกิจ)

สรุปผลที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมหลักสูตร STRONG NESDC 2566
(ในระหว่างวันที่ 10-11 กรกฎาคม 2566 ณ จังหวัดระยอง และ จังหวัดจันทบุรี)

18. นางสาวปาติตตา พุ่มเอี่ยม (กคพ.)

1. สารสำคัญของกิจกรรม

1.1 **วัตถุประสงค์** เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการให้ความสำคัญกับประโยชน์ส่วนรวม การมีจิตอาสา และการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการต่อต้านทุจริต ตลอดจนปลูกฝังแนวคิดการเป็นข้าราชการที่ดี มีคุณธรรม การทำงานเป็นทีมและบูรณาการการทำงานระหว่างเครือข่าย ผ่านการลงพื้นที่ดูงาน จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ (1) เขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (2) ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ (3) สวนพฤกษศาสตร์ป่าชายเลนนานาชาติ ร.9 จังหวัดจันทบุรี และ (4) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนคลองน้ำเค็มทันใจ จังหวัดจันทบุรี

1.2 **เขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก หรือ Eastern Economic Corridor of Innovation (EECI)** อยู่ภายใต้การกำกับของ สวทช. เป็นศูนย์กลางนวัตกรรมแห่งใหม่บนพื้นที่ EEC ที่มีระบบนิเวศนวัตกรรมที่สมบูรณ์ อาทิ ห้องปฏิบัติการวิจัยทั้งภาครัฐและเอกชน ห้องทดลองภาคสนาม ศูนย์วิเคราะห์ทดสอบชั้นนำโรงงานต้นแบบและโรงงานสาธิต ซึ่งจะช่วยยกระดับการวิจัย พัฒนา และนวัตกรรม *มีเป้าหมายสำคัญเพื่อช่วยยกระดับและพัฒนาอุตสาหกรรมไทยไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน* เช่น การวิจัยพัฒนาการปลูกไบโอบวกให้ได้ปริมาณที่คงที่ในแต่ละครั้งการเก็บเกี่ยว และวิธีการปลูกให้ได้สัดส่วนสารสกัดทางการแพทย์สูง เป็นต้น

1.3 **ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จ.จันทบุรี** เป็น 1 ใน 6 ของศูนย์เรียนรู้อันเนื่องมาจากพระราชดำริของประเทศไทย ซึ่งแต่ละศูนย์ฯ มีความจำเป็นในการพัฒนาเพื่อแก้ปัญหาที่แตกต่างกันตามแต่ละภูมิสังคม โดยปี 2515 พื้นที่อ่าวคุ้งกระเบนประสบปัญหาพื้นที่ป่าลดลง ทรัพยากรเสื่อมโทรมจากการเพาะเลี้ยงกุ้งและปล่อยน้ำเสีย จนกระทั่งปี 2524 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ทรงมีพระราชดำริพัฒนาพื้นที่ดังกล่าวเป็นศูนย์เรียนรู้ภายใต้แนวคิด *“การเลี้ยงกุ้งอยู่ได้ ป่าชายเลนคงอยู่”* โดยทรงศึกษาข้อมูลเศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่ วางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างเป็นระบบ พัฒนาสาธารณูปการ/สาธารณูปโภค ผูกอบรวมอาชีพ สาธิตเผยแพร่ และขยายผล เพื่อฟื้นฟูพื้นที่ป่าชายเลนให้กลับมาอุดมสมบูรณ์ พื้นฟูระบบนิเวศ และสร้างชีพให้ประชาชนในพื้นที่ อีกทั้งเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงพัฒนาซึ่งเป็นการพัฒนาอย่างยั่งยืน แนวคิดการพัฒนาดังกล่าวเกิดจากการระเบิดจากข้างใน ทำให้คนในพื้นที่เห็นความสำคัญและสนับสนุนการพัฒนาดังกล่าวจนประสบความสำเร็จ ปัจจุบันศูนย์ศึกษาฯ ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องโดยอยู่ภายใต้การกำกับของกรมประมง และมีการบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำนวนมาก เช่น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

1.4 **สวนพฤกษศาสตร์ป่าชายเลนนานาชาติ ร.9 จ.จันทบุรี** มีเป้าหมายเพื่อเป็นสวนพฤกษศาสตร์ป่าชายเลนแห่งแรกที่รวบรวมพรรณไม้ป่าชายเลนจากทั่วโลก เป็นแหล่งวิจัยเรียนรู้ร่วมกันของฝ่ายวิชาการและผู้สนใจทั้งในและต่างประเทศเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และแหล่งสร้างงานของนักวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง ป่าชายเลนมีการกระจายตัวอยู่ทั่วโลก โดยมีประเทศ จำนวน 123 ประเทศมีพื้นที่ป่าชายเลน รวมเป็นพื้นที่ประมาณ 9,500 ล้านไร่ ปัจจุบันมีสมาคมป่าชายเลนนานาชาติ ประกอบด้วย ประเทศสมาชิก จำนวน 93 ประเทศ และสมาชิกรายบุคคล จำนวน 3,000 คน ป่าชายเลนมีความสำคัญเป็นอย่างมาก เนื่องจากเปรียบเสมือนชุมทรัพย์แห่งท้องทะเล เมื่อป่าชายเลนสมบูรณ์ ระบบนิเวศก็จะสมบูรณ์ตามไปด้วย เกิดห่วงโซ่อาหาร อันเป็นการเสริมสร้างปัจจัย 4 อีกทั้งป่าชายเลนยังสามารถช่วยลดก๊าซเรือนกระจกได้อีกด้วย

1.5 **กลุ่มวิสาหกิจชุมชนคลองน้ำเค็มทันใจ จ.จันทบุรี** ได้จดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชน เมื่อวันที่ 17 ตุลาคม 2555 โดยมีระบบการบริหารงานลักษณะเดียวกันกับสหกรณ์ โดยสมาชิกจะได้รับเงินปันผลร้อยละ 7 ต่อปี และได้รับเงินโบนัส บทบาทสำคัญของวิสาหกิจชุมชนคลองน้ำเค็มทันใจเป็นวิสาหกิจชุมชนที่ดำเนินการ

สรุปผลที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมหลักสูตร STRONG NESDC 2566
(ในระหว่างวันที่ 10-11 กรกฎาคม 2566 ณ จังหวัดระยอง และ จังหวัดจันทบุรี)

19. นายณพพร วงศ์วิวัฒน์ (กปผ.)

การฝึกอบรมครั้งนี้ทำให้สภาพความเป็นจริงของพื้นที่ที่จะเกิดการพัฒนาขึ้นในอนาคต โดยมีมุมมอง ทั้งระดับมหภาค (EECi) และระดับจุลภาค (วิสาหกิจชุมชนคลองน้ำเค็ม) โดยการพัฒนาจะต้องมองถึงความ ยั่งยืนในอนาคต ซึ่งเรามีบทเรียนมาแล้วจากการพัฒนาอย่างไรทิศทางและการใช้ทรัพยากรที่เกินความจำเป็น ของพื้นที่ที่จะรองรับได้ เช่น พื้นที่ป่าชายเลนคังกระเบนที่ก่อนมีการตั้งศูนย์การศึกษา ได้มีการใช้ทรัพยากรจน ระบบนิเวศนั้นเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งทำให้เราได้เล็งเห็นว่าการพัฒนานั้นต้องควบคู่ไปกับการคุ้มครองรักษา โดยทั้งสองฝ่ายอาจจะเสียประโยชน์บ้างแต่สุดท้ายแล้วการอยู่ร่วมกันจะเป็นรูปแบบที่ยั่งยืน ถ้อยทีถ้อยอาศัยกัน การดูงานของแต่ละที่มีความสำคัญและรูปแบบการเรียนรู้ได้ดังนี้

1. ศูนย์ EECi เป็นศูนย์ที่อยู่ภายใต้การดำเนินการของ สวทช. มีรูปแบบเดียวกับการจัดการอุทยาน วิทยาศาสตร์ของแต่ละภูมิภาค แต่เป็นสถานที่ที่มีขนาดของโรงงานต้นแบบเพื่อสนับสนุนนักวิจัยที่ใหญ่กว่า อุทยานวิทยาศาสตร์ เป็นสถานที่รองรับการผลิตผลิตภัณฑ์ขนาดใหญ่ที่พร้อมจะดำเนินการธุรกิจได้ด้วยตนเอง แล้ว โดยจุดที่ตั้งอยู่ในพื้นที่วังจันทร์วัลเลย์ จังหวัดระยอง เป็นเสมือนศูนย์กลางของการพัฒนานวัตกรรมในภาค ตะวันออกของประเทศไทย เพื่อรองรับการเจริญขึ้นของ EEC หากมีการดำเนินการได้เต็มรูปแบบแล้วจะรองรับ งานวิจัยขนาดใหญ่เพื่อนำสู่การผลิตในท้องตลาดได้ต่อไป

2. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นศูนย์พัฒนาที่อยู่ภายใต้การดูแล ของกรมประมงเป็นหลักและมีการบูรณาการร่วมของหลายหน่วยงานตั้งอยู่ในพื้นที่ป่าชายเลนเดิมที่ระบบนิเวศได้ ถูกทำลายไปด้วยการพัฒนาเป็นพื้นที่เลี้ยงกุ้งทะเล ซึ่งพื้นที่ได้ฟื้นคืนพื้นที่ป่าชายเลนให้กับชุมชนและสามารถอยู่ ร่วมกับประชาชนโดยไม่มีการทำลายป่าเพิ่มเติม ให้ความรู้กับเกษตรกรในการทำประมงอย่างยั่งยืน สร้างการมี ส่วนร่วมของประชาชนในการดูแลพื้นที่ป่าชายเลนควบคู่กับการพัฒนา ต่อยอดองค์ความรู้ในการรักษาป่าและ การผลิตกุ้งทะเลโดยไม่ให้เกิดทำลายป่าชายเลนเพิ่มขึ้น แหล่งเรียนรู้นี้ทำให้ทุกคนทราบถึงพระราชกรณียกิจของ ในหลวงรัชกาลที่ 9 ที่ห่วงใยพื้นที่ป่าชายเลนซึ่งเป็นแหล่งนิเวศสำคัญของโลก โดยไม่ละทิ้งประชาชน ตามหลักภูมิ สังคม และใช้รูปแบบการพัฒนาแบบเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา

3. ศูนย์พฤกษศาสตร์ป่าชายเลนนานาชาติรัชกาลที่ 9 เป็นพื้นที่ที่กำลังก่อสร้างเพื่ออนาคตรวบรวมพรรณ ไม้ป่าชายเลนจากทั่วโลกให้เป็นศูนย์รวบรวมความหลากหลายพรรณไม้ป่าชายเลน เมื่อดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว อนาคตจะเป็นแหล่งเรียนรู้และการศึกษาวิจัยสำคัญแห่งหนึ่งของโลก และเป็นสถานที่ท่องเที่ยวให้กับจังหวัด จันทบุรีได้อีกแห่งหนึ่ง เพราะป่าชายเลนของจังหวัดจันทบุรีเป็นพื้นที่ที่มีการเปลี่ยนแปลงของระบบนิเวศอย่าง เห็นได้ชัดในช่วงที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ในสายพระเนตรของพระองค์ท่าน ซึ่งการฟื้นฟูพื้นที่ป่าชายเลนให้กลับคืนมานั้น ต้องใช้เวลา กำลังคนเป็นอันมาก จะเป็นตัวอย่างให้ประเทศอื่นๆ สามารถนำไปแก้ไขปัญหาป่าชายเลนของ ตนเองได้

4. วิสาหกิจคลองน้ำเค็มทันใจ เป็นการเปลี่ยนวิกฤติเป็นโอกาสโดยการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงด้านทฤษฎีใหม่มาใช้ คือ ในช่วงที่ผลผลิตออกมาจำนวนมากไม่สามารถจำหน่ายได้มีราคา แก้ปัญหา โดยการแปรรูปผลิตภัณฑ์ ซึ่งเป็นขั้นต้นของทฤษฎีใหม่ที่ให้อยู่ด้วยตัวเองได้ ต่อมาได้มีการรวมกลุ่มเพื่อสร้าง ความเข้มแข็ง มีการสร้างผลิตภัณฑ์เพิ่มเติมที่หลากหลายแปลกใหม่ ต่อมาได้รวมสมาชิกเครือข่ายหลายหน่วย เข้ามาร่วมมือเป็นกลุ่มที่ใหญ่ขึ้นโดยมีภาครัฐสนับสนุนทั้งด้านการขอรับมาตรฐานสินค้า ด้านการเพิ่มกำลังผลิต ซึ่งทุกอย่างจะทำเมื่อพร้อมทั้งแรงทุนและแรงงาน ทำให้เกิดความยั่งยืนและอยู่บนพื้นฐาน BCG model

สรุปผลที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมหลักสูตร STRONG NESDC 2566
(ในระหว่างวันที่ 10-11 กรกฎาคม 2566 ณ จังหวัดระยอง และ จังหวัดจันทบุรี)

20. นางจันทร์ทิพย์ ปาละนันท์ (สลก.)

การเดินทางเข้าร่วมกิจกรรมหลักสูตร STRONG NESDC 2566 จังหวัดระยอง และจันทบุรี เมื่อวันที่ 10-11 กรกฎาคม 2566 ที่ผ่านมา ได้พบเห็นและเรียนรู้สิ่งต่างๆ มากมายเกินคาด นับตั้งแต่การอยู่ในรถบัสระหว่างเดินทาง ที่ ศาสตราจารย์ ดร.สนธิ อักษรแก้ว ประธานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้กรุณาสร้างสีสันให้การเดินทางครั้งนี้ โดยการถามคำถามเกี่ยวกับสถานที่ๆ เรากำลังเดินทางไปศึกษาดูงาน

ในการตั้งคำถามดังกล่าว เป็นคำถามที่จะว่ายากก็ยาก จะว่าง่ายก็ง่าย เพราะเป็นความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสภาพภูมิศาสตร์ของประเทศไทยที่เราได้ร่ำเรียนกันมาตั้งแต่ชั้นประถม-มัธยม เช่น ประเทศไทยมีพื้นที่เท่าไร จุดที่สูงที่สุดของไทยอยู่ที่ไหนและสูงเท่าไร จังหวัดที่อยู่ทางชายฝั่งทะเลอันดามันมีกี่จังหวัด จังหวัดอะไรบ้าง ฯลฯ แต่พวกเรากลับตอบไม่ได้ จนท่าน รศช.วิโรจน์ นรารักษ์ ต้องเข้ามาช่วยแก้ว่าพวกเรารู้แต่เรื่องไกลตัว ประมาณเรื่องรอบโลกรู้หมด เป็นประเภท “ไกลก็ไกลเกินต่าง”^{*}

ระหว่างกิจกรรมตอบคำถามนี้เอง ตัวช่วยของพวกเราคือ “อากู” ที่ทุกคนต่างขม้มก้มข้มพิมพ์หาคำตอบจาก Google ทำให้รู้สึกว้า ชีวิตของคนยุคนี้ คงจะขาด Google ไม่ได้ รวมถึง wifi และโทรศัพท์มือถือ ที่หากขาดไป จะรู้สึกกระวนกระวายใจ ขาดเธอเหมือนขาดใจกันเสียแหละ

นอกจากนี้ ศ.ดร.สนธิ ยังได้ให้ความรู้ต่างๆ มากมาย ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น ประเทศไทยมีพื้นที่ 320 ล้านไร่ หรือ 5 แสนตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 0.31 ของพื้นที่โลก และอื่นๆ อีกมากมาย จนคิดว่าท่านมีฮาร์ดดิสก์หน่วยความจำในสมองหรืออย่างไรนะ

สถานที่ศึกษาดูงานแห่งแรกของทริปนี้คือ เขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EECi) จังหวัดระยอง ซึ่ง ทบข.เสาวณีย์ แสงสุพรรณ ได้ให้ข้อมูล/ความรู้เกี่ยวกับสถานที่ดังกล่าวว่าเป็นศูนย์กลางนวัตกรรมแห่งใหม่บนพื้นที่ EEC มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ในวังจันทร์วัลเลย์ จังหวัดระยอง มีเป้าหมายสำคัญในการช่วยยกระดับและพัฒนาอุตสาหกรรมเดิม รวมถึงการสร้างอุตสาหกรรมใหม่ ควบคู่กับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยแบ่งเป็น 3 โซน คือ โซนที่อยู่อาศัย โซนการศึกษา (โรงเรียนกำเนิดวิทย์, สถาบันวิทยสิริเมธี) และโซนนวัตกรรม (ศูนย์วิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม ปตท.สผ. ฯลฯ) ทั้งนี้ มี 6 อุตสาหกรรมเป้าหมาย ได้แก่ (1) นวัตกรรมเกษตร (2) เชื้อเพลิงชีวภาพและเคมีชีวภาพ (3) ระบบอัตโนมัติ หุ่นยนต์ และอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ (4) แบตเตอรี่ประสิทธิภาพสูงและการขนส่งสมัยใหม่ (5) การบิน และอวกาศ และ (6) เครื่องมือแพทย์

เขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EECi) นับเป็นต้นแบบการพัฒนาพื้นที่เชิงกลยุทธ์อย่างบูรณาการ โดยความสำเร็จระยะที่ 1 คือการผลักดันโครงสร้างพื้นฐาน เช่น รถไฟความเร็วสูงเชื่อม 3 สนามบิน สนามบินอู่ตะเภา และท่าเรืออุตสาหกรรมมาบตาพุดระยะที่ 3

^{*} เป็นสำนวนไทย หมายถึงผู้ที่อยู่ใกล้สิ่งที่ดีมีคุณค่า แต่มองไม่เห็นคุณค่านั้น โดยเป็นการเปรียบเทียบค่าของเกลือกับต่าง สมัยโบราณเกลือกเป็นสิ่งที่หายาก มีค่า ราคาแพง มีแร่ธาตุที่เป็นประโยชน์และมีความจำเป็นต่อร่างกายเป็นอย่างมาก ป้องกันโรคความจำเสื่อม คอหอยพอก เป็นต้น ส่วนต่างเป็นของไม่มีราคา ทำขึ้นได้ง่าย โดยใช้น้ำแช่ขี้เถ้า สำหรับทำยาและกัปลิงของ ใช้แทนเกลือกไม่ได้ เมื่อพิจารณาประโยชน์ของเกลือกและต่างแล้ว จะเห็นว่าเกลือกมีประโยชน์ต่อคนทั่วไปมากกว่าต่าง

สรุปผลที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมหลักสูตร STRONG NESDC 2566
(ในระหว่างวันที่ 10-11 กรกฎาคม 2566 ณ จังหวัดระยอง และ จังหวัดจันทบุรี)

สถานที่ศึกษาดูงานแห่งที่ 2 คือ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี ซึ่ง ศ.ดร.สนธิ เล่าว่า ไทยมีปัญหาบุกรุกพื้นที่ป่าชายเลน โดยในช่วงปี 2522-2530 เกิดการแท่นทำบ่อเลี้ยงกุ้งกุลาดำ เนื่องจากให้ผลตอบแทนสูง จึงเกิดการบุกรุกแผ้วถางตัดไม้ป่าชายเลนและยึดถือครอบครอง เปลี่ยนสภาพพื้นที่ป่าชายเลนไปเป็นบ่อเพาะเลี้ยงกุ้งกุลาดำจำนวนมาก ทำให้สภาพพื้นที่ป่าชายเลนเสื่อมโทรม

ณ ที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ นี้เอง มีสิ่งที่ดิฉันประทับใจคือ **นายนเรศ แสงอรุณ** วิทยากร ซึ่งได้เล่าถึงประวัติความเป็นมาและการดำเนินงานของศูนย์ สามารถบรรยายให้เห็นภาพเป็นฉากๆ สะท้อนให้เห็นว่าเขาได้ลงมือทำด้วยตนเองจริง จึงสามารถถ่ายทอดให้ผู้ฟังเข้าใจและรู้สึกอินไปกับเรื่องที่เขาเล่าเป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ทุกคำพูดและน้ำเสียงที่แสดงถึงความจงรักภักดีและซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณของพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ที่ทรงดำริจัดตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ และที่อื่นๆ อีกรวม 6 แห่งทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ และประโยคที่ทำให้รู้สึกอินไปชั่วขณะคือ “ทำไมมี 6 ศูนย์ เสด็จทั่วทุกภาค เพื่อให้รู้ว่านี่คือแผ่นดินของเรา” โดย ศ.ดร.สนธิ ได้สรุปบทเรียนจากการดูงานที่ศูนย์ฯ นี้ สั้นๆ ว่า “จากยอดเขาสู่ท้องทะเล” ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินงาน ได้แก่ (1) ศึกษาและวางแผนการใช้ประโยชน์จากที่ดิน (2) พัฒนาสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน และ (3) ศึกษา วิจัย ฝึกอบรมจัดจ้างงานและฝึกอบรมอาชีพ” โดยปัจจัยที่ช่วยให้ประสบผลสำเร็จคือ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา และเป็นโครงการต่อเนื่องมายาวนาน รวมถึงมีหน่วยงานต่างๆ มาช่วยกันดำเนินการอย่างบูรณาการ

สำหรับสถานที่ศึกษาดูงานแห่งที่ 3 คือ **สวนพฤกษศาสตร์ป่าชายเลนนานาชาติ ร.9 จังหวัดจันทบุรี** ซึ่งการก่อสร้างยังไม่แล้วเสร็จ แต่ก็ทำให้เห็นได้ว่า เมื่อสร้างเสร็จแล้ว จะเป็นสถานที่นำศึกษาและน่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง ศ.ดร.สนธิ เล่าว่า จากพระราชดำริของพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 เมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2534 ความตอนหนึ่งว่า “...ป่าชายเลนมีประโยชน์ต่อระบบนิเวศของพื้นที่ชายฝั่งทะเลและอ่าวไทย แต่ปัจจุบันป่าชายเลนของประเทศไทยเรากำลังถูกบุกรุก และถูกทำลายลงไปโดยผู้แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตน จึงควรหาทางป้องกันอนุรักษ์และขยายพันธุ์เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะต้นโกงกางเป็นไม้ป่าชายเลนที่แปลกและขยายพันธุ์ได้ค่อนข้างยาก เพราะต้องอาศัยระบบน้ำขึ้นน้ำลงในกาเติบโตด้วยจึงขอให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง คือกรมป่าไม้ กรมประมง กรมชลประทาน และกรมอุทกศาสตร์ร่วมกันหาพื้นที่เหมาะสมในการทดลองขยายพันธุ์โกงกางและปลูกสร้างป่าชายเลนกันต่อไป...” จึงเป็นที่มาของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ และสวนพฤกษศาสตร์ฯ นี้

วิสาหกิจชุมชนคลองน้ำเค็มทันใจ จังหวัดจันทบุรี เป็นสถานที่ศึกษาดูงานแห่งสุดท้าย ที่น่าสนใจอีกแห่งหนึ่ง ด้วยเป็นวิสาหกิจที่ดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล โดย **นางวัลลี ใจเย็น** ประธานวิสาหกิจชุมชนกลุ่มคลองน้ำเค็มทันใจ ได้เล่าว่า ยึดหลักเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง สร้างสรรค์สิ่งใหม่หรือสร้างมูลค่าเพิ่มจากทรัพยากรที่มีอยู่ จึงเกิดการริเริ่มแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเป็นสินค้าออกสู่ตลาด จนเป็นที่นิยมถึงขนาดที่ King Power แหล่งช้อปปิ้งปลอดภาษี มาสั่งสินค้าไปวางจำหน่าย

สุดท้ายนี้ ขอขอบคุณทีมงานผู้จัดที่ดูแลพวกเราเป็นอย่างดี มีการเตรียมงาน รวมถึงข้อมูลทุกอย่างให้ได้ศึกษาล่วงหน้า คัดสรรอาหารและที่พักให้ได้อิมมอร์รอย นอนสบาย คิวการดูงานเป็นไปอย่างราบรื่นอย่างมืออาชีพเลยทีเดียว

สรุปผลที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมหลักสูตร STRONG NESDC 2566
(ในระหว่างวันที่ 10-11 กรกฎาคม 2566 ณ จังหวัดระยอง และ จังหวัดจันทบุรี)

21. นายพัฒนพงษ์ พงษ์ธานี (กพม.)

1. การบรรยายเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน โดย คุณปิยะฉัตร ไคร้วานิช เบอ์ทัน ผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาพื้นที่และกำลังคน เขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EECi)

1.1 เขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EECi) เป็นศูนย์กลางนวัตกรรม มีเป้าหมายในการช่วยยกระดับและพัฒนาอุตสาหกรรมเดิม รวมถึงการสร้างอุตสาหกรรมใหม่ ควบคู่กับ การส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ทั้งนี้ EECi มีการบริหารงาน ตามหลักธรรมาภิบาลซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

1.2 อุตสาหกรรมเป้าหมาย 6 กลุ่ม ที่ EECi สนับสนุน ได้แก่ (1) นวัตกรรมการเกษตร (2) ไบโอดีไฟเนอรี (3) แบตเตอรี่ประสิทธิภาพสูงและการขนส่งสมัยใหม่ (4) ระบบอัตโนมัติหุ่นยนต์และอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ (5) เทคโนโลยีการบินและอากาศยานไร้คนขับ และ (6) เครื่องมือแพทย์

1.3 แพลตฟอร์มเมืองนวัตกรรมและโครงสร้างพื้นฐานสำคัญ ได้แก่ (1) เมืองนวัตกรรมชีวภาพ (EECi Bio Polis) (2) เมืองนวัตกรรมอาหาร (Foodinnopolis) (3) เมืองนวัตกรรมระบบอัตโนมัติ หุ่นยนต์ และระบบอัจฉริยะ (EECi ARI Polis) (4) เมืองนวัตกรรมการบินและอวกาศ (EECi Space Innopolis) และ (5) เครื่องกำเนิดแสงซินโครตรอน ระดับพลังงาน 3GeV (Thai Synchrotron National Lab)

1.4 บริการของ EECi ได้แก่ (1) บริการด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม (2) บริการด้านวิเคราะห์ทดสอบและออกใบรับรอง (3) บริการด้านการพัฒนาทักษะบุคลากรภาคเกษตรและอุตสาหกรรม (4) บริการสนับสนุนธุรกิจเทคโนโลยีและการเข้าถึงสิทธิประโยชน์ และ (5) บริการพื้นที่เพื่อการวิจัยและนวัตกรรม

2. การบรรยายเรื่อง การดำเนินงานตามหลักการทรงงานและแนวพระราชดำริ ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี โดย วิทยากรศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี

2.1 วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (1) เพื่อเป็นแหล่งสาธิตให้เกษตรกรได้เรียนรู้ (2) เพื่อเป็นแหล่งค้นคว้าวิจัยทดลอง (3) เพื่อเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนทัศนคติความคิดเห็นในการพัฒนา และ (4) เพื่อเป็นศูนย์รวมบริการประชาชนทางด้านความรู้และวิชาการ

2.2 ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีจำนวน 6 ศูนย์ ตั้งอยู่ตามภูมิภาคต่าง ๆ ได้แก่ (1) ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดฉะเชิงเทรา (2) ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเพชรบุรี (3) ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี (4) ศูนย์ศึกษาพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดสกลนคร (5) ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงใหม่ และ (6) ศูนย์ศึกษาพัฒนาพิภพทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนราธิวาส

2.3 ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี เป็น การดำเนินโครงการเพื่อฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ถูกทำลาย ซึ่งเป็นการพัฒนาที่มุ่งเน้น เสริมสร้างความเข้มแข็งแก่คนในพื้นที่ให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ ส่งเสริมการประกอบอาชีพควบคู่กับ การอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ มุ่งเน้นการศึกษารูปแบบการจัดการทรัพยากรชายฝั่งอย่างยั่งยืน การประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง

สรุปผลที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมหลักสูตร STRONG NESDC 2566
(ในระหว่างวันที่ 10-11 กรกฎาคม 2566 ณ จังหวัดระยอง และ จังหวัดจันทบุรี)

3. การบรรยายเรื่อง การดำเนินงานตามแนวพระราชดำริและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ณ สวนพฤกษศาสตร์ ป่าชายเลนนานาชาติ ร.9 จังหวัดจันทบุรี โดย ศาสตราจารย์ ดร. สนิท อักษรแก้ว ประธานสภาพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

3.1 สวนพฤกษศาสตร์ป่าชายเลนนานาชาติ ร.9 เป็นแหล่งรวบรวมพรรณไม้ป่าชายเลนจากพื้นที่ส่วนต่าง ๆ ของโลกและเป็นพิพิธภัณฑ์ที่มีชีวิต เป็นการดำเนินโครงการเพื่อสงวน อนุรักษ์ ป่าชายเลน บริหารจัดการทรัพยากร ทางทะเลและชายฝั่งรวมทั้งป่าชายเลน และเป็นแหล่งเรียนรู้และการศึกษาวิจัยให้แก่หน่วยงานต่าง ๆ

3.2 ป่าชายเลนมีประโยชน์ทั้งทางด้านนิเวศวิทยาและการดำรงชีวิตของมนุษย์ เช่น ป่าชายเลนเป็นแหล่ง อาหารและที่อยู่อาศัยของสัตว์ต่าง ๆ รวมถึงมนุษย์ ป่าชายเลนช่วยรักษาความสมดุลของระบบนิเวศชายฝั่ง นอกจากนี้ ป่าชายเลนยังช่วยบรรเทาความรุนแรงของคลื่นและลมให้ลดน้อยลง เมื่อเทียบกับบริเวณ ที่ไม่มี ป่าชายเลน และยังเป็นแหล่งกักเก็บคาร์บอน โดยช่วยลดปริมาณก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ในอากาศ

4. การบรรยายเรื่อง ประสบการณ์การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลและมีจริยธรรม โดย เจ้าหน้าที่ วิสาหกิจชุมชนคลองน้ำเค็มทันใจ จังหวัดจันทบุรี

4.1 กลุ่มวิสาหกิจชุมชนคลองน้ำเค็มทันใจ มีที่มาจากปัญหาราคาผลผลิตทางการเกษตรมีราคาถูกทำให้ สมาชิกในกลุ่มหาทางออกในการแก้ไขปัญหา โดยเล็งเห็นว่าผลไม้ในท้องถิ่นมีศักยภาพ จึงมีแนวคิดในการทำนา ผลไม้ที่มีอยู่ในชุมชนมาแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้า ผ่านการรวมกลุ่มเป็นวิสาหกิจชุมชน

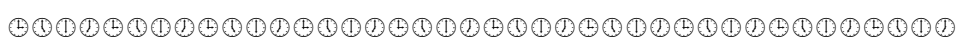
4.2 กลไกการเงิน ในปี พ.ศ. 2555 กลุ่มวิสาหกิจชุมชนคลองน้ำเค็มทันใจจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชนกับ สำนักงานเกษตรอำเภอแหลมสิงห์และขอขบจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท และกลุ่มวิสาหกิจยังมีการระดมทุนหุ้นจากสมาชิกคนละ ๑,๐๐๐ บาทต่อปี เพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนในการซื้อวัตถุดิบ ทำให้วิสาหกิจ ชุมชนสามารถขับเคลื่อนมาได้จนถึงปัจจุบัน

5. ประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการฯ

5.1 เข้าใจและสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ รวมถึง เข้าใจ แนวทางในการบริหารจัดการที่พึ่งตนเองเป็นหลัก

5.2 ได้ความรู้ด้านทรัพยากรธรรมชาติ โดยเฉพาะความสำคัญของป่าชายเลนที่มีต่อระบบนิเวศ ซึ่งความรู้ ดังกล่าวสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนเพื่อการพัฒนาพื้นที่เมืองและชนบทต่อไปได้

5.3 ได้ความรู้ด้านการพัฒนาพื้นที่และเมือง โดยเฉพาะการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจ ซึ่งสามารถ นำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ประกอบการวางแผนและดำเนินงานพัฒนาพื้นที่และเมืองให้สอดคล้องกับการพัฒนา ที่ยั่งยืนของประเทศในอนาคต

สรุปผลที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมหลักสูตร STRONG NESDC 2566
(ในระหว่างวันที่ 10-11 กรกฎาคม 2566 ณ จังหวัดระยอง และ จังหวัดจันทบุรี)

22. นางสาวเมตตา ราศรีจันทร์

1. เขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EECi)

EECi ประกอบไปด้วยระบบนิเวศนวัตกรรมที่เพียบพร้อม เป็นพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ที่มีความพร้อมทั้งทางด้านงานวิจัย พัฒนา และนวัตกรรม ห้องปฏิบัติการวิจัยทั้งภาครัฐและเอกชน ห้องทดลองภาคสนาม (Living Lab) ศูนย์วิเคราะห์ทดสอบชั้นนำ โรงงานต้นแบบและโรงงานสาธิต ควบคู่กับการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม มีการสร้างระบบนิเวศนวัตกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดการการทำวิจัยและพัฒนาและนวัตกรรมร่วมกันระหว่างภาครัฐ เอกชน มหาวิทยาลัย รวมถึงชุมชนในพื้นที่ เพื่อก่อให้เกิดการนำผลการวิจัยไปต่อยอดสู่การใช้งานจริง และสามารถถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับภาคอุตสาหกรรม เพื่อพัฒนา 10 อุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศด้วยการยกระดับอุตสาหกรรมเดิมและสร้างอุตสาหกรรมใหม่ สร้างความเข้มแข็งให้กับอุตสาหกรรมในพื้นที่ควบคู่ไปกับการสร้างอุตสาหกรรมใหม่ที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง

ผลที่ได้รับจากการศึกษาดูงาน EECi คือ ได้เห็นถึงศักยภาพในการพัฒนาพื้นที่ภาคตะวันออกและความเป็นไปได้ในการพัฒนาประเทศบนฐานความรู้และนวัตกรรม ซึ่งมีตัวอย่างผลงานวิจัยเชิงนวัตกรรมที่ไปช่วยยกระดับการพัฒนาทั้งอุตสาหกรรม เทคโนโลยี และในระดับชุมชนด้วย อาทิ การพัฒนาระบบตรวจวัดสถานะแวดล้อมด้วยเทคโนโลยี IoT ซึ่งจะช่วยให้เกษตรกรสามารถบริหารจัดการต้นทุนการผลิตบนข้อจำกัดของทรัพยากรธรรมชาติที่มีน้อยลงได้

2. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ ยึดหลักการดำเนินงานตามแนวพระราชดำริ เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนา “จากนภา ผ่านภุมมา สู่มหานที” ในลักษณะของพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิต โดยมีแนวทางการทำงาน ศึกษาวิจัย ทดลอง และสาธิต ให้เห็นถึงความสำเร็จของการดำเนินงานพร้อม ๆ กันในทุกด้านที่ เหมาะสมสอดคล้องกับบริบทพื้นที่ ทั้งด้านการเกษตร ปศุสัตว์ ประมง ตลอดจนการพัฒนาทางด้านสังคม นำเสนอผลการดำเนินงานในลักษณะของ “พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิต” ซึ่งหัวใจสำคัญของการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ คือ การบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถดึงทรัพยากรจากหน่วยงานต่าง ๆ มาใช้ในการแก้ไขปัญหาของพื้นที่ และยึดหลักการพัฒนา “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

บทเรียนสำคัญที่ได้รับจากศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ คือ การบูรณาการการทำงานที่ยึดประโยชน์ของพื้นที่เป็นตัวตั้ง โดยทำงานแบบสหวิทยาการ เน้นการทำงานแนวราบ คือ เน้น “ความร่วมมือ” และ “การเรียนรู้ร่วมกัน” จะทำให้สามารถใช้จุดเด่นจุดแข็งของแต่ละฝ่ายมาเสริมแรงซึ่งกันและกัน ทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้นได้ นอกจากนี้ กระบวนการทัศน์และหลักการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ ที่น้อมนำศาสตร์พระราชามาเป็นกรอบในการดำเนินงาน มีความสอดคล้องกับเครื่องมือสมัยใหม่ในการคิดนวัตกรรมทางนโยบาย เช่น Design Thinking ที่สอดคล้องกับหลัก “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” Sandbox ที่สอดคล้องกับศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ ที่เป็นการจำลองแบบของพื้นที่และรูปแบบการพัฒนาที่ควรจะเป็น เพื่อเป็นตัวอย่างว่าในพื้นที่และรูปแบบการพัฒนาพื้นที่ ลักษณะหนึ่งๆ นั้น จะสามารถใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ได้อย่างไรบ้าง

สรุปผลที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมหลักสูตร STRONG NESDC 2566
(ในระหว่างวันที่ 10-11 กรกฎาคม 2566 ณ จังหวัดระยอง และ จังหวัดจันทบุรี)

3. สวนพฤษศาสตร์ป่าชายเลนนานาชาติ ร.9 จังหวัดจันทบุรี

เป็นพื้นที่แหล่งศึกษาวิจัยและแหล่งเรียนรู้ความหลากหลายทางชีวภาพและลักษณะทางนิเวศวิทยาของป่าชายเลนในลักษณะพิพิธภัณฑ์ที่มีชีวิตที่รวบรวมพรรณไม้ป่าชายเลนและองค์ความรู้ทางพฤษศาสตร์จากทั้งในและต่างประเทศ อีกทั้งเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่จะช่วยให้เกิดการกระจายรายได้ในชุมชน

สวนพฤษศาสตร์ฯ เป็นอีกพื้นที่แหล่งเรียนรู้ที่ช่วยอนุรักษ์ดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติในระบบนิเวศของป่าชายเลน ซึ่งเป็นแหล่งต้นทางสำคัญของสัตว์น้ำในระบบนิเวศที่เป็นทั้งแหล่งอาหารและแหล่งสร้างรายได้ที่สำคัญให้แก่ชุมชนชายฝั่งอีกด้วย นอกจากนี้ ยังช่วยสร้างความตระหนักรู้เรื่องความสำคัญของป่าชายเลน โดยให้ชุมชนท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลรักษาระบบนิเวศฯ และได้รับประโยชน์จากการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อีกด้วย

4. วิสาหกิจชุมชนคลองน้ำเค็มทันใจ จังหวัดจันทบุรี

วิสาหกิจชุมชนคลองน้ำเค็มทันใจ อ.แหลมสิงห์ จ.จันทบุรี เป็นวิสาหกิจชุมชนขายสินค้าแปรรูปจากผลไม้และอาหารทะเลซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่ในชุมชน เริ่มต้นดำเนินธุรกิจในปี 2554 เกิดจากการรวมกลุ่มเพื่อแก้ไขปัญหามังคุดราคาตกต่ำ โดยรับซื้อมังคุดจากกลุ่มเกษตรกรมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ และเริ่มนำอาหารทะเลอื่น ๆ มาแปรรูป ซึ่งวิสาหกิจชุมชนฯ มีวิสัยทัศน์การทำงาน คือ “สืบสานภูมิปัญญา เพิ่มมูลค่าผลผลิต เสริมรายได้แก่ชุมชน มุ่งพัฒนาผลิตภัณฑ์สู่สากล” สินค้าแปรรูปของกลุ่ม เช่น ต้มยำโป๊ะแตก ปลากระพงอบกระวาน มังคุดอบน้ำผึ้ง ซีสมังคุด มังคุดกวน ซอสมังคุดผสมน้ำผึ้ง แครกเกอร์ทุเรียน เป็นต้น มีการพัฒนาแบรนด์ “คุณยายยกกำลัง 2” ที่รวบรวมของฝากเมืองจันทบุรี และมีการส่งออกผลิตภัณฑ์ไปยังตลาดต่างประเทศอีกด้วย อาทิ กัมพูชา จีน และออสเตรเลีย ปัจจุบันอยู่ระหว่างการจัดตั้งบริษัทส่งออกเพื่อดูแลบริหารจัดการการทำธุรกิจกับต่างประเทศให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผลลัพธ์การดำเนินการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนฯ ช่วยกระตุ้นระบบเศรษฐกิจชุมชน สร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน

ปัจจัยความสำคัญในการบริหารจัดการให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนอยู่รอดและสร้างประโยชน์ให้กับกลุ่มและชุมชนได้ ต้องมีหลักคิดและทักษะในการบริหารจัดการกลุ่มและการทำธุรกิจ อาทิ การรู้จักความสามารถที่เป็นจุดเด่นของกลุ่ม รู้จักใช้ทุนที่มีอยู่ในชุมชนให้เกิดประโยชน์ มีความสามารถในการดึงทรัพยากรจากหน่วยงานสนับสนุนต่าง ๆ มีความคิดนอกกรอบเพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอ อีกทั้ง ผู้นำกลุ่มมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาธุรกิจให้มีความเข้มแข็งและช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจระดับชุมชนได้

